

Analýza obranných prostředků a jejich využití v sebeobraně

Vojtěch Fojtů

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Vojtěch Fojtů**
Osobní číslo: **L18302**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Analýza obranných prostředků a jejich využití v sebeobraně**

Zásady pro vypracování

1. Vytvořte seznam běžně dostupných obranných prostředků.
2. Vymezte použití obranných prostředků v sebeobraně.
3. Provedte analýzu obranných prostředků v sebeobraně.
4. Navrhněte vhodné obranné prostředky pro sebeobranu.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. BRANCA, Andrew F. The Law of Self Defense: The Indispensable Guide to the Armed Citizen. 3rd Edition. United States of America. 2017. ISBN 978-1-943809-14-1.
  2. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.
  3. GRUBER, David a Zdeněk MALÁŇÍK. Sebeobrana všedního dne. 2016. ISBN 999-00-016-0063-1.
  4. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management II. Zlín: Radim Bačuvčík – VeRBuM. 2012. ISBN 978-80-87500-19-4.
  5. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management V. Zlín: Radim Bačuvčík – VeRBuM. 2015. ISBN 978-80-87500-67-5.
  6. Maynard MA: Law of Self Defense. 2013. ISBN 978-098-8867-703.
  7. NOVOTNÝ, František, Martin HELEBRANT a Antonín KREML. Zbraně a sebeobrana. 1997. Praha. ISBN 80-860-9423-5.
- Další odborná literatura dle doporučení vedoucího práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Martin Ficek
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2021**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 14. 5. 2021

Jméno a příjmení studenta: Vojtěch Fojtů

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá analýzou obranných prostředků a jejich využití v sebeobraně. Práce má za cíl posoudit vhodnost běžně dostupných obranných prostředků v podmínkách sebeobrany obyvatelstva. Za tímto účelem je na základě syntézy poznatků vytvořen seznam běžně dostupných obranných prostředků, dále pak určeny podmínky sebeobrany a vytipovány nejčastější scénáře použití sebeobrany. Analýza obranných prostředků je provedena pomocí metody dotazníkového šetření, kdy výzkumný soubor tvořila široká veřejnost a příslušníci Policie ČR. Na základě výsledků dotazníkového šetření a metody vlastního hodnocení byly poté sebeobrané prostředky hodnoceny a byla určena jejich vhodnost. Výsledkem práce je poté návrh vhodných sebeobraných prostředků pro každodenní sebeobranu. Autor by ke každodenní sebeobraně doporučil teleskopický obušek, pepřový sprej a taktické pero.

Klíčová slova: sebeobrana, obyvatelstvo, scénáře, obranné prostředky, útok

ABSTRACT

The bachelor's thesis deals with the analysis of defensive means and their use in self-defense. Thesis aims to assess the suitability of commonly available defenses in the conditions of self-defense. For this purpose, based on the synthesis of knowledge, a list of commonly available means of defense is created, then the conditions of self-defense are determined and the most common scenarios for the use of self-defense are selected. The analysis of defense means is performed using the method of a questionnaire survey, where the research group consisted of the general public and members of the Police of the Czech Republic. Based on the results of the questionnaire survey and the method of self-evaluation, the self-defense means were then evaluated and their suitability was determined. The result of the work is then the design of suitable self-defense means for everyday self-defense. The author would recommend a telescopic baton, pepper spray and a tactical pen for everyday self-defense.

Keywords: self-defense, population, scenarios, defensive means, attack

Poděkování

Rád bych poděkoval svému vedoucímu

panu Ing. Martinu Fickovi

za jeho cenné rady a postřehy, které mi během zpracování bakalářské práce poskytl.

Dále bych rád poděkoval

příslušníkům Policie ČR

za vyplnění dotazníku a poskytnutí důležitých informací

Poděkovat bych chtěl i

obyvatelům okolí Valašských Klobouků

za spolupráci při vyplnění dotazníku

V neposlední řadě chci poděkovat

své rodině a přátelům

za podporu při studiu

Motto

„Člověk je člověku ustavičným nebezpečím“

OBSAH

ÚVOD.....	9
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SEBEOBRANY	11
1.1 Sebeobrana.....	11
1.2 Dělení sebeobrany	12
1.2.1 Osobní sebeobrana	12
1.2.2 Profesionální sebeobrana	13
1.2.3 Sebeobrana žen.....	13
1.3 Sebeobranná situace.....	14
1.4 Konflikt.....	14
1.5 Útok	16
1.6 Obrana	16
1.7 Ochrana	17
1.8 Pachatel.....	17
2 PRÁVNÍ A ZÁKONNÉ ASPEKTY OBRANY.....	18
2.1 Okolnosti vylučující protiprávnost činu	18
2.1.1 § 28 Krajiná nouze.....	19
2.1.2 § 29 Nutná obrana	19
2.1.3 Rozdíl mezi nutnou obranou a krajiná nouzí	20
2.1.4 § 32 Oprávněné použití zbraně.....	20
3 DRUHY OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ V SEBEOBRANĚ.....	22
3.1 Dělení obranných prostředků.....	22
3.2 Úderné prostředky	23
3.2.1 Klasické přímé obušky.....	24
3.2.2 Teleskopické obušky	24
3.2.3 Tonfy	25
3.2.4 Švihové zbraně.....	26
3.2.5 Taktické pero / kubotan	27
3.2.6 Boxer	27
3.3 Chemické prostředky.....	28
3.3.1 Obranné spreje	28
3.4 Elektrické prostředky.....	30
3.4.1 Paralyzér	30
3.4.2 Taser.....	31
3.5 Světelné prostředky	32
3.5.1 Svítilny.....	32
3.6 Akustické prostředky.....	33
3.6.1 Osobní alarmy	33
3.7 Poutací prostředky.....	34
3.7.1 Kovová pouta	34
3.7.2 Plastová jednorázová pouta.....	35
3.8 Palné prostředky	35
3.8.1 Obranná plynová pistol	36
3.8.2 Akustická obranná pistol.....	36
3.9 Chladné zbraně	37
3.10 Střelné zbraně.....	38
4 SCÉNÁŘE SEBEOBRANY.....	42
4.1 Obrana proti útokům beze zbraně.....	43
4.1.1 Obrana proti útoku úderem.....	43
4.1.2 Obrana proti útoku kopem	44

4.1.3	Obrana proti škrcení	44
4.1.4	Obrana proti zalehnutí	44
4.2	<i>Obrana proti útokům v závislosti na prostoru</i>	44
4.2.1	Obrana ve stísněném prostředí	44
4.2.2	Obrana ve volném prostředí	45
4.3	<i>Obrana proti útokům se zbraní</i>	45
4.3.1	Obrana proti napadení údernou zbraní	45
4.3.2	Obrana proti napadení palnou zbraní	45
4.3.3	Obrana proti útoku bodnou zbraní	46
4.4	<i>Obrana proti útoku více útočníkům</i>	46
5	CÍLE A METODY PRÁCE	47
5.1	<i>Cíle práce</i>	47
5.2	<i>Metody práce</i>	47
6	SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	48
II.	PRAKTICKÁ ČÁST	49
7	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	50
7.1	<i>Desing výzkumu</i>	50
7.2	<i>Výzkumné cíle</i>	50
7.3	<i>Výzkumný soubor</i>	51
7.4	<i>Technika sběru dat</i>	51
8	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ SEBEOBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ	52
8.1	<i>Specifické otázky určené jen veřejnosti</i>	54
8.2	<i>Specifické otázky určené jen Policii ČR</i>	58
8.3	<i>Analýza sebeobranných prostředků ve scénářích sebeobrany</i>	60
9	VHODNOST A HODNOCENÍ SEBEOBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ	66
9.1	<i>Hodnocení sebeobranných prostředků veřejností</i>	66
9.2	<i>Hodnocení sebeobranných prostředků Policii ČR</i>	67
9.3	<i>Vlastní hodnocení sebeobranných prostředků</i>	69
10	NÁVRH VHODNÝCH SEBEOBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ PRO SEBEOBRANU	72
	ZÁVĚR	75
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ	81
	SEZNAM TABULEK	82
	SEZNAM PŘÍLOH	83
	PŘÍLOHA 1 - Dotazník analýzy obranných prostředků veřejností	84
	PŘÍLOHA 2 - Dotazník analýzy obranných prostředků Policie ČR	88

ÚVOD

Pocit bezpečí a jistoty je jedna z nezákladnějších potřeb společnosti. Samotná historie nám napovídá, že bezpečí a jistota, byla vždy pro občany určitých zemí to nejdůležitější. Jednalo se vždy o skutečnost, kvůli níž bránili lidé krutými boji své osady či hrady. Dokonce sám Abraham Harold Maslow, zakladatel humanistického proudu, zařadil pocit bezpečí jako základní potřebu lidského organismu ve své pyramidě. Rodina pro nás představuje to nejpřirozenější prostředí a dává nám bezpečí a jistotu. Avšak okolí už pro nás tak bezpečné být nemusí. Kriminalita je dnes celosvětový problém, jenž musí stát, jakožto území, ve kterém obyvatelé žijí, řešit.

Autor práce si zvolil toto téma z toho důvodu, že je pro něj uvedená problematika velmi blízká a poučná. Dále si uvedené téma vybral z toho důvodu, že mu může pomoci při své budoucí praxi, kterou chce vykonávat. Práce může sloužit jako podklad pro nastávající diplomovou práci.

Cílem práce je analyzovat a zhodnotit běžně dostupné obranné prostředky ve scénářích sebeobrany u široké veřejnosti obyvatel okolí Valašských Klobouků a příslušníků Policie ČR. Dílčím cílem je poté zhodnocení vhodnosti obranných prostředků. Na základě výsledků poté navrhnout optimální obranné prostředky k sebeobraně pro sebeobranu obyvatelstva.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se zabývá základními pojmy z oblasti sebeobrany. Probírá použití a fungování právních a zákonných aspektů v rámci sebeobrany a jejich uplatnění v praxi. Dále se práce zaměřuje na samostatné obranné prostředky a jejich druhy, které slouží k sebeobraně a podrobněji rozebírá způsob, jakým tyto obranné prostředky fungují a jak se používají. V kapitole scénářů sebeobrany se práce zabývá jednotlivými obrannými situacemi jako mimořádných situací.

Praktická část se zabývá výzkumem, který je uskutečněn pomocí dotazníkového šetření u široké veřejnosti okolí Valašských Klobouků a příslušníků Policie ČR. První kapitola praktické části popisuje desing výzkumu, výzkumné cíle, výzkumný soubor a techniku sběru dat. Druhá kapitola praktické části se zabývá výsledky samotného dotazníkového šetření. Třetí kapitola hodnotí vhodnost sebeobránných prostředků autorem vymezenými scénáři sebeobrany a poslední kapitola praktické části se zabývá návrhy vhodných sebeobránných prostředků pro sebeobranu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SEBEOBRANY

Tato kapitola se věnuje vymezením základních pojmů, které můžeme spojit se sebeobranou a její činností. Kapitola popisuje a vysvětluje pojmy jako sebeobrana, konflikt, obrana, útok, ochrana a pachatel. Zabývá se také dělením sebeobranou a sebeobrannou situací. Teoretická část se opírá o odbornou rešerši literatury.

1.1 Sebeobrana

Sebeobranu můžeme definovat jako soubor určitých činností, které slouží k odvrácení útoku a ochraně před útočícím jedincem. Jedná se o činnost, při které jedinec chrání buď sám sebe, nebo také chrání vlastní majetek či druhou osobu v ohrožení. Dá se říci, že sebeobrana je pojem složený ze dvou slov, a to ze zájmena „sebe“ a podstatného jména „obrana“ (Reguli, 2005).

Bowett (2009) tvrdí, že sebeobrana je výsledek vrozené tendence k zachování vlastního života a vlastního bytí. Tvrdí také, že tyto sklony jsou společné pro lidi a zvířata.

Polák (2004, str. 5) ve své knize tvrdí, že sebeobrana není tvořena jen technikami fyzického boje, které nás chrání při ohrožení nebo napadání, ale, že sebeobrana je *„způsob přijetí odpovědnosti za svůj každodenní život, za každý svůj čin, slovo, myšlenku, či rozhodnutí“*.

K tomu, aby mohla být vykonávána sebeobrana, musí být přítomen i útok. Sebeobranou rozumíme řešení situací, ve kterých dochází ke střetu zájmů. Můžeme říci, že pomocí sebeobranou řešíme určité konflikty, které nastávají v dnešní společnosti. Sebeobrannou činnost a s tím spojené řešení konfliktů můžeme vykonávat jak verbálně, tak i s využitím síly a fyzického kontaktu. Na základě fyzického kontaktu je sebeobrana často spojována s určitými druhy bojového umění či sportu, které zahrnují bojové činnosti sebeobranného charakteru. Sebeobrana je tedy ucelený systém, určený k obraně, který je chráněný zákonem (Důrech, 2002).

Reguli ve své knize (2005) tvrdí, že sebeobrana a její činnost vzniká aplikací úpolů ve stavu nutné obrany.

Špička (1969) rozděluje sebeobranu dle způsobu obrany na:

- **Sebeobranu pomocí hmatů, chvatů, úderů a kopů** – tvořenou jednotlivými bojovými technikami, pohybovými schopnostmi a dovednostmi jedince

- **Sebeobranu pomocí obranných prostředků** – tvořenou předměty, které mohou sloužit jako zbraň, ale neslouží k obraně a předměty, které jsou vyrobené primárně k obrannému účelu

Sebeobrana zahrnuje 3 aspekty v rámci uplatnění její činnosti. Prvním a důležitým aspektem sebeobrany je příprava na obranu, kterou vykonáváme pomocí tréninku. Druhým aspektem je proces obrany, který je tvořen samotným výkonem. Posledním aspektem obrany je konkrétní obranná činnost prezentovaná výsledkem (Ďurech, 2002).

1.2 Dělení sebeobrany

Reguli (2005) rozdělil sebeobranu podle hlavní cílové skupiny na:

Obr. 1 – Rozdělení sebeobrany (Reguli, 2005)

1.2.1 Osobní sebeobrana

Jedná se o sebeobranu, která je určena široké společnosti a zájemců. V této oblasti sebeobrany najdeme všechny věkové a profesní kategorie. Jedná se o sebeobranu, která není potřeba jako součást profese daných jedinců. Součástí osobní sebeobrany je velmi důležitá skupina, tvořená ženami a dívkami. Pro dívky a ženy se vyčleňuje z osobní sebeobrany samostatná sebeobrana žen (Reguli, 2005).

Pavelka a Stich (2015) dále rozčleňují osobní sebeobranu na:

- sebeobranu dětí
- sebeobranu seniorů
- sebeobranu pro osoby se specifickými potřebami

- sebeobranu pro osoby pomáhající svou profesí

1.2.2 Profesní sebeobrana

Jedná se o sebeobranu, která je určena pro ty, co potřebují specifické sebeobranné a úpolové dovednosti k vykonávání své profese. Pro tyto jedince jsou úpoly nedílnou součástí povolání. Profesní sebeobranu můžeme dále dělit podle Reguliho (2005) na:

- sebeobranu pro bezpečnostní složky
- sebeobranu pro ozbrojené složky
- sebeobranu pro ostatní profese

1.2.3 Sebeobrana žen

Z osobní sebeobrany se velmi často vyčleňuje sebeobrana žen. Sebeobrana žen má stejný charakter jako osobní a to, že není potřeba úpolové dovednosti ke své profesi. Avšak rozdílem je, že se jedná o sebeobranu určenou jen ženám a dívkám. Při sebeobraně žen se musí dodržovat speciální postupy a přístupy, jelikož mají jiné fyziologické, psychické a kognitivní funkce než muži (Novotný, 1997).

Rýč a Petru (2010) tvrdí, že ve většině států narůstá počet případů znásilnění, domácího násilí a agrese páchaného na ženách. Toto tvrzení potvrzuje Dvořáčková (2017) ve své metaanalýze výzkumů v oblasti partnerského násilí.

Další rozdělení sebeobrany rozdělil Šelenberk (2002) podle způsobu obrany, kdy sebeobranu dělí na:

1. **Sebeobranu se zbraní** – jedná se o techniku sebeobrany založenou na pracovních a manipulačních dovednostech použití loveckých a vojenských zbraní nebo jiných předmětů.
2. **Sebeobranu beze zbraně** – jedná se o techniku sebeobrany založenou na pohybových schopnostech a dovednostech – na efektivní využití lidského těla a lidské mysli za cílem sebeobrany.

Dále můžeme dělit sebeobranu na:

- sebeobranu proti ozbrojenému útočníkovi
- sebeobranu proti neozbrojenému útočníkovi

1.3 Sebeobranná situace

Špička (1969, str. 10) definuje sebeobranné situace jako „*Situace, které ovlivňují dosažení nějakého cíle, jejichž řešení počítá s případným poraněním či dokonce motivem zabití člověka*“.

Sebeobranné situace jsou zvláštním typem situací, se kterými se jedinec nesetká každý den. Tyto situace jsou typické, tím, že útočník se snaží pomocí násilí ohrozit zdraví nebo dokonce život obránce. Na řešení těchto situací jsou požadovány značné fyzické, ale i psychické požadavky. Na aplikaci sebeobrany a řešení těchto situací je důležitá fyzická kondice, inteligence, ale i způsob chování a myšlení. Při těchto situacích je důležitý trénink, díky kterému si tyto vlastnosti a dovednosti osvojujeme, což vede k větší úspěšnosti sebeobrany (Špička, 1969).

Špička a Novák (1969) dělí sebeobranné situace na:

- **Střetný souboj** (oba bojující považují situaci za sebeobrannou) – přepad
- **Přepad ze zálohy** (obránce neví o soupeřově přítomnosti)
- **Situační přepad** (obránce o soupeři ví, situaci však nepovažuje za sebeobrannou)

1.4 Konflikt

Neboli „*nedorozumění, neshody, rozpory, sváry, střety, srážky, souboje, bitky, zápasy, boje, války...*“ (Křivohlavý, 2002, str. 17).

Konflikt se dá nazvat jako „střet něčeho s něčím“. Při tomto střetu se střetávají dvě strany, které se vzájemně ovlivňují. Dá se říci, že konflikt vnáší do různých systému jako rodina, firma, společnost nerovnováhu a nestabilitu (Křivohlavý, 2002).

Křivohlavý (2008) rozdělil konflikty podle počtu osob na konflikty:

1. **Intrapersonální** – vnitřní, konflikty osobní
2. **Interpersonální** – mezi dvěma lidmi
3. **Skupinové** – konflikty více lidí, skupiny lidí
4. **Meziskupinové** – konflikty mezi skupinami lidí

Neshody a rozpory mezi lidmi a skupinami mají mnoho důvodů. Mezi nejčastější důvody patří střety v představách, názorech, postojích a zájmů, kdy rozdílnost v těchto věcech vede k samotnému konfliktu (Křivohlavý, 2002).

Samotný konflikt je poté tvořen jednotlivými částmi, které dohromady tvoří cyklus konfliktu. Pokud konflikt projde všemi fázemi, vrátí se hodnoty do výchozího bodu, pokud však nedojde k nějakým zdravotním nebo psychickým následkům (Vít, Reguli, Chvátalová, 2012).

Obr. 2 – Cyklus konfliktu dle Wagnera (Vít, Reguli, Chvátalová, 2012)

Vít, Reguli a Chvátalová (2012) popisují a rozdělují cyklus konfliktu na:

- **Pre-konflikt** – jedná se o období, před samotným konfliktem. V tomto období probíhá vzdělávání a prevence, kdy se snažíme jedince na konflikt připravit
- **Konflikt** – jedná se o období samotného zahájení boje – konfliktu
- **Post-konflikt** – jedná se o období po konci zahájení boje, situace se začíná stabilizovat, hodnoty se vrací do výchozího bodu. V tomto období doznívají následky ze souboje

Rosenberg (2020) tvrdí, že rozpory, bitky a boje mezi lidmi se dějí proto, že lidé již od přírody mají sklony k násilnosti a zlosti. Dále však tvrdí, že takové sklony nemusí mít všichni lidé.

1.5 Útok

Útok můžeme charakterizovat jako ohrožení zájmu jedince chráněného trestním zákonem, které je vyvoláno protiprávním jednáním. Jedná se tedy o protiprávní jednání člověka (v případě útoku - útočníka), který je určitou měrou nebezpečný pro společnost. Útočník tak svým chováním ohrožuje společenské vztahy chráněné zákonem. Zájmy jedince chráněné trestním zákonem jsou souhrnně uvedeny v § 1. Zájmy, které však zákon blíže nespecifikuje. Zájmy, které jsou chráněné trestním zákonem, mohou být například život, zdraví, majetek, osobní svoboda a domovní svoboda (Kratochvíl, 2012).

Útok musí mít tyto znaky:

- útok má reálnou existenci
- útok je protiprávní a nebezpečný pro společnost
- útok je bezprostřední hrozba
- útok je zaměřený na zájem chráněný trestním zákoníkem

Pokud je útok reálný a ohrožuje zájmy jedince, tak bude zpravidla trestným činem, avšak nemusí jím být vždy. Z hlediska nutné obrany mohou být útokem i činy, které nemají znaky trestního činu. Některé útoky dokonce nemusí podléhat jednání soudnímu trestu. Mezi útoky patří i činy, jejichž trestnost zanikla nebo činy, které nemohou být z důvodů procesních dále stíhány (Kratochvíl, 2012).

1.6 Obrana

Obranu můžeme definovat jako odvrácení nebezpečí, které vzniklo v důsledku útoku člověka na naše zájmy, které jsou chráněné trestním zákonem. Obrana je způsob chování, které směřuje proti útočnickovi a jeho útoku. Bránit se můžeme vlastnoručně nebo pomocí předmětu, zvířete nebo jiné osoby (Kratochvíl, 2012).

Pokud obranná činnost splňuje podmínky nutné obrany v rámci trestního zákona, tak není protiprávní (Kratochvíl, 2012).

Obrana může být:

- **Pasivní** – ustupování, krytí, odrážení ran
- **Aktivní** – bránění se útokem, postupování vpřed

O roli útočníka a obránce rozhoduje iniciativa na začátku konfliktu, nikoli jeho průběh a výsledek, avšak v praxi je velmi složité rozlišit nutnou obranu od napadení. Důležitým faktorem rozlišení jednání obrany a útoku je čas. Jednání obránce se váže na určité zákonné podmínky, podle kterých obránce musí jednat (Kratochvíl, 2012).

1.7 Ochrana

Ochrana je součástí pasivní obrany vedená proti útoku útočníka na zájem, který je chráněný trestním zákonem. Ochranou můžou být preventivní opatření, jako třeba naučené a nacvičené branné dovednosti a úpoly, dále také ochranné, technické a mechanické prostředky jako třeba oplocení. Mezi ochranu můžeme řadit i elektroniku, která nám zabezpečuje objekty zájmu (Kratochvíl, 2012).

Cílem ochrany je co nejvíce zabezpečit okolní prostředí a objekty našeho zájmu. Ochranné prostředky se snaží co nejvíce eliminovat určitou hrozbu (Horák, 2007).

1.8 Pachatel

(1) *„Pachatel trestného činu je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná.“*

(2) *„Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná pro nedostatek věku, nepřičetnosti, omyl, anebo proto, že jednala v nutné obraně, krajní nouzi či za jiné okolnosti vylučující protiprávnost, anebo sama nejednala nebo nejednala zaviněně. Pachatelem je i ten, kdo k provedení činu užil takové osoby, která nejednala ve zvláštním úmyslu či z pohnutky předpokládané zákonem.“*

(Trestní zákoník č. 40/2009 Sb., HLAVA II)

Pachatel je tedy osoba, která se svým chováním dopustila trestného činu, protože jej spáchala. Pachatel musí být starší 15 let a musí být přičetný, aby byl trestně odpovědný a i postižitelný. Trestní odpovědnosti se osoba může vyhnout i tehdy, pokud se jedná o okolnosti vylučující protiprávnost, mezi které patří nutná obrana, krajní nouze nebo oprávněné použití zbraně (Kratochvíl, 2012).

2 PRÁVNÍ A ZÁKONNÉ ASPEKTY OBRANY

V této kapitole se bude práce zabývat právními a zákonnými aspekty obrany, které jsou uvedené zejména v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. V rámci obrany se jedná o okolnosti vylučující protiprávnost činu, které zahrnují zákony krajní nouze, nutné obrany a oprávněného použití zbraně (Novotný, 2010).

2.1 Okolnosti vylučující protiprávnost činu

Okolnosti vylučující protiprávnost zahrnují takové případy činů, které mají znaky podobné činu trestnému, avšak nejsou nebezpečné pro společnost a okolí, tudíž nejsou branné v rámci jednání jako trestné činy. Obránce, který použije přiměřenou sebeobranu, se svým činem zbavuje trestní odpovědnosti a protiprávnosti (Novotný, 2010).

Velmi důležité je, aby sebeobrana nepřekročila míru společenské škodlivosti a trestnosti od samého začátku použití sebeobranu. U jednání, které je prospěšné společnosti nebo určitému jedinci je vyloučen základní znak pojetí trestného činu. Při tomto jednání nedochází k trestnému činu a protiprávnosti z toho důvodu, že okolnosti vylučující protiprávnost zamezují společenskému nebezpečí a trestnosti od samého počátku (Janečková, 2015).

Společné rysy vylučující protiprávnost jednání (Janečková, 2015):

- Každou okolnost vylučující protiprávnost můžeme použít u kteréhokoli trestného činu.
- Okolnosti vylučují společenské nebezpečí a jsou prospěšné
- Okolnosti vylučují protiprávnost jednání
- Okolnosti vylučují trestní odpovědnosti, pokud k nim dojde
- Okolnosti jsou navzájem souřadné, protože mají stejné právní významy a důsledky

Právní úprava zahrnuje mnoho možností občanů, jak se zachovat při ochraně sebe samotného, ohrožených a napadených jedinců a jejich zájmů. Z hlediska právní úpravy do okolností vylučujících protiprávnost činu řadíme krajní nouzi a nutnou obranu. Dále do těchto okolností patří i svolení poškozeného, přípustné riziko a oprávněné použití zbraně (Janečková, 2015).

2.1.1 § 28 Krajní nouze

(1) „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.“

(2) „Nejde o krajnou nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“

(Trestní zákoník č. 40/2009 Sb., HLAVA III)

Rýč a Petru (2008) ve své knize tvrdí, že nebezpečí se odvrací v krajinou nouzi, pokud nelze za daných okolností jiným způsobem odvrátit nebezpečí, které osoba není povinna snášet. V krajinou nouzi nejednají osoby, které nejsou povinni toto nebezpečí snášet jako třeba hasič nebo záchranář. Aby se jednalo o krajinou nouzi, tak musí být dané nebezpečí reálné, nikoliv smyšlené. Při krajinou nouzi je taky důležité, aby následky způsobené sebeobranou, nebyly stejné, nebo ještě závažnější než ty, které hrozily daným nebezpečím.

Důležité je odlišení krajinou nouze od nutné obrany. Jednání v nutné obraně výrazně směřuje proti útočníkovi (osobě), která na nás přímo působí dané nebezpečí, kdežto jednání v krajinou nouzi je směřováno proti třetí osobě. Nebezpečí v rámci nutné obrany může být odvráceno jednáním, které bude mít stejné nebo i horší následky pro útočící osobu. Při nutné obraně vycházíme ze zásady, že protiútok má být silnější než útok samotný (Rýč, Petru, 2008).

2.1.2 § 29 Nutná obrana

(1) „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.“

(2) „Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“

(Trestní zákoník č. 40/2009 Sb., HLAVA III)

Nutná obrana a její jednání je vždy zaměřeno proti zájmům útočníka nebo útočníkovi samotném. Útočník se v dané situaci dopouští protiprávního jednání fyzické osoby a jedná se tedy o útok. Pokud je v dané situaci objektů útoků více, můžeme v rámci tohoto zákona použít různé obranné prostředky, proti kterémukoliv z nich, bez ohledu na jejich ozbrojení nebo postavení (Rýč, Petru, 2008).

Rýč a Petru (2008) ve své knize tvrdí, že útok musí splňovat tyto podmínky:

- Útok ohrožuje osoby, které jsou chráněny trestním zákonem

- Útok přímo hrozí nebo trvá – útočník nám vyhrožuje slovně nebo gesty nebo nás ohrožuje, ovšem samotný útok musí být reálný.
- Přiměřenost obrany – samotná obrana by měla být přiměřená útoku, obranou můžeme způsobit útočníkovi i větší škodu, než jaká hrozila.

Zákon nám dovoluje v rámci nutné obrany na útočníka použít zbraň. Avšak při této obraně bychom měli ze zbraní nakládat velmi opatrně a obezřetně, aby nedocházelo k nepřiměřenosti obrany. Při odrážení útoku obráncem není úplně nutné se omezit jen na ustupování a pasivní obranu, můžeme se zapojovat i aktivně. Ovšem to neznámá, že se z obránce stane útočník (Rýč, Petru, 2008).

2.1.3 Rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí

Mezi nutnou obranou a krajní nouzí je mnoho společných rysů, jelikož nutná obrana je zvláštním případem krajní nouze. Mezi společné rysy patří, že oba tyto úkony chrání společenské vztahy před hrozícím nebezpečím. Dalším společným rysem je, že nutnou obranu i krajní nouzi je oprávněn vykonávat kdokoliv (Náchodský, 2006).

Rozdíl nutné obrany a krajní nouze je v zaměření. Nutná obrana je zaměřená na útok pachatele, kdežto krajní nouze se zaměřuje na určité nebezpečí. Nutná obrana způsobuje škodu útočníkovi, kdežto při krajní nouzi může být škoda způsobená komukoliv. Dalším rozdílem je, že při nutné obraně můžeme útočníkovi způsobit i větší škody. Naopak u krajní nouze musí být zásadně škoda menší, jinak krajní nouze nemá smysl. Jeden z rozdílů je taky ten, že při nutné obraně nemusíme hledat jiné způsoby řešení konfliktu. U krajní nouze je nutné hledat i další způsoby, jak se nebezpečí vyhnout (Náchodský, 2006).

2.1.4 § 32 Oprávněné použití zbraně

„Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraň v mezích stanovených jiným právním předpisem“.

(Trestní zákoník č. 40/2009 Sb., HLAVA III)

Další okolností vylučující protiprávnost činu je oprávněné použití zbraně podle § 32 trestního zákoníku. Při oprávněném použití zbraně schází protiprávnost jako znak trestné činnosti, tudíž je zde trestní odpovědnost vyloučená. S trestní odpovědností je vyloučen i materiální znak trestného činu neboli nebezpečnost. Použití zbraně můžeme použít jako donucovací prostředek k úderu, avšak musíme ji použít způsobem, k jakému je určena.

Použití zbraně na obranu může být účinnější a efektivnější způsob obrany než jiné obranné prostředky. Velmi vhodné je v některých situacích vystřelit tzv. varovný výstřel, který může útočníka donutit zanechat útoku. V rámci mezí zákonných předpisů je použití zbraně beztrestné (Novotný, 2010).

Zákonným předpisem použití zbraně pro policii je zákon č. 283/1991 Sb., které stanovují vymezení oprávnění použití zbraně v ustanovení § 39. Pro celníky je zákonným předpisem zákon č. 13/1993 Sb., ustanovení § 40 a pro příslušníky vězeňské služby č. 555/1992 Sb., v ustanovení § 18 (Novotný, 2010).

3 DRUHY OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ V SEBEOBRAŇĚ

V této kapitole se práce zabývá obrannými prostředky a jejich druhy v sebeobraně. Nejdříve je nutno říci, co to obranný prostředek je, a k čemu slouží. Obranným prostředkem se může rozumět předmět, který pomáhá chránit naše zájmy. Dá se říci, že se jedná o zbraň, i když definice zbraně je poněkud jiná. Souhrnně lze říct, že obranné prostředky jsou předměty, které slouží k ochraně zdraví, života a majetku. Na základě okolností vylučující protiprávnost činu v trestním zákoníku můžeme v rámci sebeobrany tyto obranné prostředky používat, pokud však nedojde k jejímu zneužití (Novotný, 1997).

Obranným prostředkem tedy nemusí být jen nůž nebo pistole, ale kterýkoliv předmět, který může pomoci v rámci sebeobrany. Kdežto zbraň se může definovat jako předmět, který dokáže zvýšit míru útoku a jeho následků. Zbraně mohou sloužit jak k obraně, tak i útoku (Novotný, 1997).

Dnešní doba je typická kriminálním prostředím a porušováním zákonných opatření, tudíž se nemůžeme divit, že se většina obyvatel snaží obrannými prostředky vybavit, a tím si zajistit větší pocit bezpečí (Novotný, 1997).

Novotný (1997) ve své knize rozdělil obranné prostředky podle účelu na:

- **Improvizované obranné prostředky** – jedná se o prostředky, které mohou sloužit k obraně, ale jejich účel není k tomuto přímo určený. Jedná se například o kus dřeva, deštník, talíř, židli, květináč.
- **Účelné obranné prostředky** – jedná se o prostředky, které svým účelem jsou přímo určené k obranné činnosti. Jedná se například o nože, zbraně, spreje a další.

Na základě cílů práce se budou v dalších podkapitolách podrobně rozebírat jednotlivé druhy obranných prostředků a zbraní, které primárně slouží k profesní obraně. Tyto prostředky a zbraně budou popsány a na základě znalostí budou posuzovány jejich výhody a nevýhody. Na základě získaných poznatků bude poté vytvořen seznam běžně dostupných sebeobránných prostředků.

3.1 Dělení obranných prostředků

Obranných prostředků je celá škála, autor si však pro svou bakalářskou práci vybral dělení podle Lukáše (2011), který ve své knize rozděluje jak obranné prostředky, tak i zbraně.

Důležité je zmínit, že každá jednotlivá skupina prostředků a zbraní má své specifické vlastnosti a jiný účel použití.

Dělení obranných prostředků:

- **Úderné prostředky** – obušek, tonfa, teleskopický obušek, kubotan
- **Chemické prostředky** – obranné spreje
- **Elektrické prostředky** – paralyzér, taser
- **Světelné prostředky** - obranné svítilny
- **Akustické prostředky** – osobní alarmy
- **Poutací prostředky** – pouta kovová a jednorázová
- **Palné prostředky** – akustická a obranná plynovka
- **Pracovní pes**

Dělení zbraní:

- **Chladné zbraně** – bodné, sečné, tupé, vrhací
- **Střelné zbraně** – mechanické, palné a plynové zbraně
- **Speciální zbraně**

Novotný (1997) rozděluje dále střelné zbraně podle účelu. Palné zbraně rozděluje na lovecké, sportovní, obranné, signální a expanzivní. Plynové zbraně poté rozděluje podle uvádění do pohybu na vzduchovky a větrovky. Mechanické střelné zbraně rozděluje podle typu na kuše, luky a praky.

3.2 Úderné prostředky

Úderné prostředky jsou charakteristické různou podobou, hmotností a velikostí. Do úderných prostředků se mohou řadit obušky klasické a teleskopické, dále zde patří také tonfy a švihové zbraně. Tyto úderné prostředky jsou konstruované jako zbraně sloužící k obraně (Faktor, 1993).

Dělení úderných prostředků:

- **Klasické přímé obušky** – typu PB a PBS
- **Teleskopické obušky** – kalené, nekalené
- **Tonfy** – klasické, teleskopické

- Švihové zbraně– řetězy, biče
- Taktické pero / Kubotan
- Boxer

3.2.1 Klasické přímé obušky

Klasický obušek je ruční zbraní pro boj zblízka používaná nejčastěji policií nebo komerčními bezpečnostními agenturami. Klasické obušky jsou vyrobené z polypropylenu a mají obvykle černou barvu. Délka obušku může dosahovat až 86 cm, ovšem můžou být i menší, záleží na preferenci majitele. Některé obušky obsahují ochranný kryt, který chrání ruku proti úderu (typ PBS). Obušky bez ochranného krytu jsou typu PB (Faktor, 1993).

Obr. 3 – Obušek typu PB a PBS (Tegus, © 2021)

Výhody:

- udržuje odstup mezi útočníkem a obráncem
- odolný proti prořezání
- nezpůsobují velké zranění

Nevýhody:

- velký rozměr (nelze skrýt)
- horší skladnost

3.2.2 Teleskopické obušky

Teleskopický obušek je stejně jako klasický obušek ruční zbraní pro boj sloužící k obranným účelům. Teleskopické obušky jsou nejčastěji používány ozbrojenými složkami. U policie je tento druh obušku zařazen pouze k speciálním útvarům jako útvar rychlého nasazení (Faktor, 1993).

Teleskopické obušky se skládají ze tří ocelových trubek, které jsou zasunuté v sobě. Délka obušku se uvádí v palcích, kdy obušky jsou zpravidla v délkách 16", 18", 21", 23" a 26". Teleskopické obušky můžou být v kalené nebo nekalené verzi. Na kalenou verzi obušku je použita speciální vrstva tvrdokovu (Faktor, 1993).

Teleskopické obušky lze doplnit doplňky, jako je taktická svítilna, poutko proti vypadnutí z ruky nebo zrcátkem (Faktor, 1993).

Obr. 4 – Teleskopický obušek

(Alfatactical, © 2021)

Výhody:

- udržuje odstup mezi útočníkem a obráncem
- odolný proti prořezání
- ve složeném stavu velmi skladný
- velmi účinný – samotné vysunutí působí výstražně
- pokud je nošen skrytě, umožňuje získat moment překvapení

Nevýhody:

- způsobuje velké zranění
- větší nároky na trénování

3.2.3 Tonfy

Stejně jako teleskopický a klasický obušek, tak i tonfa je ruční zbrání sloužící pro boj zblízka. Rozdílem je, že tonfy mají další úchyt, díky kterému se dá lépe s touto zbraní manipulovat. Tonfy bývají nejčastěji vyrobeny z plastu, dřeva nebo kovu. Díky lepší manipulaci dnes tonfy používají policisté místo klasických obušků. Tonfy můžeme dělit na klasické, které mají stálý statický tvar a teleskopické, které jsou vysunovací a skládací. Při činnosti je většinou tonfa přilehlá našemu předloktí (Faktor, 1993).

Obr. 5 – Tonfa

(Militarysklad, © 2021)

Výhody:

- udržuje odstup mezi útočníkem a obráncem
- odolný proti prořezání
- nezpůsobuje velké zranění
- rukojeť ztěžuje útočníkovi vytržení z ruky
- svým tvarem zabraňuje odkutálení

Nevýhody:

- větší nároky na trénování
- těžší než klasický obušek
- nelze přidat další doplňky
- velký rozměr (nelze skrýt)
- horší skladnost

3.2.4 Švihové zbraně

Mezi švihové zbraně můžeme řadit zbraně jako řetězy, biče nebo těžké struny. Stejně jako ostatní úderné zbraně, tak i švihové jsou ručními zbraněmi sloužícími pro boj zblízka. Rozdílem je, že pohyb těchto zbraní je veden švihem (Faktor, 1993).

Obr. 6 – Sebeobranný bič

(Profarm, © 2021)

Výhody:

- velmi účinný na větší vzdálenost
- ve složeném stavu velmi skladný
- nezpůsobuje velké zranění

Nevýhody:

- nutná přesnost
- větší nároky na trénování

3.2.5 Taktické pero / kubotan

Taktické pero je sebeobranný prostředek, který vypadá a funguje jako klasická propiska, ale může sloužit i k sebeobraně. Nejčastěji se taktická pera vyrábí z leteckého hliníku se šroubovacím uzávěrem. Délka pera je nejčastěji v rozmezí 15 – 20 cm (Armed, © 2008).

Kubotan je předchůdcem taktického pera, obvykle vyroben ze dřeva nebo kovu. Kubotan i taktické pero se nosí sevřeny v pěsti. Jedná se o sebeobranné prostředky fungující na základě bolestivě působícího tlaku na citlivé body na těle a tvrdých úderech (Armed, © 2008).

Obr. 7 – Taktické pero

(Armed, © 2008)

Výhody:

- velmi účinný
- nezpůsobuje velké zranění
- svým vzhledem nevypadá jako sebeobranný prostředek
- lze s ním rozbít okno v autě nebo jiný materiál
- pokud je nošen skrytě, umožňuje získat moment překvapení

Nevýhody:

- nutnost kontaktu s útočníkem
- možnost vytržení z ruky
- nutnost znalosti tlakových bodů

3.2.6 Boxer

Boxer je účinný sebeobranný prostředek, který se řadí do chladných úderných prostředků. Boxer je většinou vyroben ze slitiny kovů, nasazuje se na prsty ruky a jeho prodloužená část se pak drží v dlani, díky čemuž chrání klouby a zesiluje úder vedený rukou. Prostředek váží

přibližně 100 g. V rámci sebeobrany je boxer obecně branný jako zbraň, pro užívání platí ustanovení o nutné obraně a krajní nouzi (Armed, © 2008).

Obr. 8 – Boxer

(Armed, © 2008)

Výhody:

- velmi skladný svým rozměrem
- velmi účinný
- svým tvarem odolný proti vyklouznutí
- pokud je nošen skrytě, umožňuje získat moment překvapení

Nevýhody:

- nutná přesnost
- způsobuje velké zranění
- nutnost kontaktu s útočníkem

3.3 Chemické prostředky

V této podkapitole se práce zabývá chemickými sebeobranými prostředky, mezi které patří zejména obranné pepřové spreje. Pepřové spreje se v dnešní době prodávají s odlamovací pojistkou, tak i s pojistkou posuvnou. Existují také speciální pepřové spreje opatřené svítilnou nebo sirénou. Dnešní doba nabízí také obranné spreje proti zvířatům (Armed, © 2008).

3.3.1 Obranné spreje

Obranný sprej je nástroj, který rozprašuje a rozstříkuje různé chemikálie za účelem obrany zájmu. Nejčastěji tyto obranné spreje používají ženy. Obranné spreje se většinou stříkají do očí, jelikož dojde k dočasnému ochromení zraku u útočníka. Výhodou je, že spreje jsou lehké, dobře se s nimi manipuluje a jejich použití je jednoduché (Nash, 2018),

Při zasažení dráždivé látky jako Chloracetofenon (CN), Chlorbenzylidenmalonitril (CS) a Oleoresin Capsicum (OC) způsobují silné pálení a slzení očí. Tyto látky také dráždí

dýchací cesty a způsobují pálení v ústech. Větší dávka může dokonce způsobit i krvácení z nosu, průjmy či zvracení (Faktor, 1993).

Obranné spreje mohou způsobit dlouhodobější nebo dokonce trvalé problémy na zdraví, jako záněty spojivek nebo zarudnutí kůže a další. Některé spreje dokonce označí člověka speciální značkovací látkou, která je viditelná pouze pod UV lampou. Tato značkovací látku můžeme na člověku vidět i několik dní po aplikaci, díky čemuž, můžeme prokázat jeho provinění (Faktor, 1993).

Druhy obranných sprejů:

- **Aerosol** – látka je rozmístěna po prostoru ve formě oblaku (mlhy). Výhodou je, že při použití má nejmenší náročnost na přesnost zásahu. Nevýhodou však je, že se látka po prostoru rychle šíří, a tudíž ohrožuje jak útočníka, tak i samotného obránce. Dosah tohoto typu spreje je asi 1,5 metrů.
- **Pěna** – látka je rozmístěna po prostoru ve formě pěny. Při použití tohoto spreje je nutné přesné míření, jelikož tento sprej má jen střední rozptyl. Výhodou oproti aerosolu je, že se pěna tak rychle nešíří místností a není ovlivněna vzdušnými podmínky prostředí. Dosah tohoto typu spreje je asi 2 metry.
- **Tekutá střela** – látka je rozmístěna ve formě tenkého pramínku. Tento druh spreje má velmi malý rozptyl, ale zase má dosah až 4 metry. Velmi důležité je přesné míření. Výhodou je, že tento druh spreje není ovlivňován vzdušnými podmínkami prostředí (Faktor, 1993).

Obr. 9 – Obranný sprej

(Armed, © 2008)

Výhody:

- velmi skladný svým rozměrem
- velmi účinný na větší vzdálenost
- pokud je nošen skrytě, umožňuje získat moment překvapení
- dlouho působí na útočníka
- nezpůsobuje trvalé následky

Nevýhody:

- nutná přesnost
- horší v uzavřených prostorách
- možnost zasažení sebe samotného
- delší obsluha (pojistka, míření)

3.4 Elektrické prostředky

Jedná se o sebeobranné prostředky, které fungují na bázi elektrické energie. Mezi elektrické prostředky v rámci sebeobrany patří zejména elektrický paralyzér a taser.

3.4.1 Paralyzér

Jedná se o sebeobrannou zbraň, která nachází uplatnění zejména u pracovníku bezpečnostních služeb a složek. Paralyzéry fungují na základě elektrického šoku, při kterém dochází k elektrickému impulsu na dvě elektrody v podobě tupých hrotů obsažených na čele přístroje. Paralyzéry mohou mít sílu elektrošoku o napětí 75, 150, 200 i 500 tisíc V. Paralyzéry mají pozitivní účinky i v případě silné vrstvy oděvu nebo proti zvířatům (Faktor 1993).

Paralyzéry mají nejčastěji tvar plastové krabičky, která se svou velikostí vejde do ruky. Ve vrchní části se nachází elektrody způsobující elektrický impuls. Každý paralyzér má taky spínač, který provádí aktivaci přístroje (Faktor, 1993).

Obr. 10 – Elektrický paralyzér

(Armed, © 2008)

Výhody:

- nezpůsobuje trvalé následky
- odstrašující efekt při spuštění (vydává světelný i zvukový efekt)
- pokud je nošen skrytě, umožňuje získat moment překvapení

Nevýhody:

- nutnost tělesného kontaktu s útočníkem
- v některých případech málo účinný
- nutnost dobít zdroj nebo vyměňovat baterii
- poměrně těžký a svým rozměrem neskladný
- nižší účinnost přes oblečení

3.4.2 Taser

Taser také nachází uplatnění zejména u pracovníků bezpečnostních služeb a složek. Jedná se stejně jako u paralyzérů o prostředek sloužící k sebeobraně. Taser funguje na základě dvou sond s drátkem, které vydávají elektrickou energii. Při stisknutí tlačítka se tato sonda vystřelí i s drátkem. Maximální vzdálenost výstřelu je 10,6 metrů. Elektrická energie ovlivňuje nervovou soustavu, díky čemuž znehybní zasaženého člověka. Vystřelená hlavice s dusíkem lze po výstřelu vyměnit za novou. Elektrické napětí se pohybuje kolem 450V (Faktor 1993).

Taser má nejčastěji tvar ruční pistole, která má menší rozměry, tudíž se dobře vejde do ruky. Tasery jsou v ČR registrované a dostupné pouze na jméno kupce, tudíž nemůže dojít k jejich zneužití. V rámci ČR tasery spadají dle novelizace zákona o střelných zbraních do kategorie C-I (Faktor, 1993).

Účinky taserů se velmi liší v závislosti na místě zasažení šipkou a vzdáleností mezi šipkami (Fish, Geddes, 2001).

Obr. 11 – Taser (Armed, © 2008)

Výhody:

- více účinný než elektrický paralyzér
- nezpůsobuje trvalé následky
- tvar pistole může vyvolat odstrašující efekt

Nevýhody:

- nutná přesnost
- vysoká cena
- nutnost výměny elektrod v případě minut

3.5 Světelné prostředky

Jedná se o prostředky sloužící k sebeobraně činnosti na základě produkce vysokého světelného toku. Jedná se především o taktické svítilny.

3.5.1 Svítilny

Svítilna je předmět, který přenáší zdroj světla. Jedná se o malý předmět s vlastním zdrojem elektrické energie. Nejčastěji má tvar malého válce, který se vleze do kapsy. Svítilny produkují vysoký světelný tok, který dokáže paralyzovat a ochromit útočníka. Nevýhodou však je, že oslnění lze dosáhnout jen za snížené viditelnosti, tudíž ve večerních hodinách. Při denním světle nejsou svítilny tolik efektivní. V dnešní době mají některé speciální svítilny i uzpůsobenou hlavu pro úder k obraně, nebo existují také kombinace svítilen se spreji nebo paralyzérem (Armed, © 2008).

Obr. 12 – Taktická svítilna

(Alfatactical, © 2021)

Výhody:

- ochromení na větší vzdálenost
- nezpůsobuje trvalé následky
- kompaktní a skladný rozměr
- může sloužit jako úderný prostředek
- pokud je nošen skrytě, umožňuje získat moment překvapení
- může sloužit jako doplněk jiného prostředku

Nevýhody:

- ve dne slabší účinek
- nutnost dobít zdroj nebo vyměňovat baterii

3.6 Akustické prostředky

Tyto prostředky fungují na základě vytváření zvuků, které informují okolí o blížícím se nebezpečí. Mezi akustické prostředky v rámci ochranných prostředků řadíme zejména osobní alarmy.

3.6.1 Osobní alarmy

Osobní alarmy jsou zařízení tvaru malé krabičky, které pomocí vytváření zvuků vyhlašují poplach a dávají tak informace o blížícím se nebezpečí nebo změně určité situace. Spuštění osobního alarmu vyvolá ječivý tón až o síle 130 dB, díky čemuž vyvolá u útočníka silnou bolest v uších. Tato bolest donutí člověka přitisknout si ruce na uši. Účinek sirény je pro obránce dobře stíněn, tudíž majitele alarmu hluk tolik nezasáhne (Top-Armyshop, 2011)

Velmi důležité je tento přístroj nosit tak, abychom mohli v jakémkoliv případě zatáhnout poutko s kolíčkem a tím spustit alarm. Další variací alarmu je osobní plynový alarm, který funguje na základě pepřového spreje (Baker, 2013).

Osobní alarmy jsou navrženy jako sebeobranný prostředek pro starší skupinu obyvatelstva, v některých případech se dokonce používají u seniorů, kteří žijí sami, k získání pomoci v případě nouze (Johnson a kol., 2010).

Obr. 13 – Osobní alarm

(Alfatactical, © 2021)

Výhody:

- svým rozměrem nenápadný a skladný
- zvuk může vystrašit pachatele
- nízká cena

Nevýhody:

- zvuk může být utlumen
- vhodný spíše proti krádeži

3.7 Poutací prostředky

Jedná se o prostředky, které poutají více končetin nebo částí těla k sobě a tím paralyzují a omezují útočníka. Mezi poutací prostředky patří kovová a plastová pouta využívaná především bezpečnostními složkami.

3.7.1 Kovová pouta

Jedná se o poutací nástroj, vytvořený z kovu, sloužící k zadržení a spoutání osoby. Tyto pouta se skládají ze dvou částí, které jsou spojené řetízkem uprostřed. Pouta jdou otevřít klíčem. Kovová pouta jsou základní výbavou Policie ČR (TOJA, 2018).

Obr. 14 – Kovová pouta

(Armed, © 2008)

Výhody:

- lépe zajištěné proti pokusům o odemknutí
- vícenásobné použití
- vysoce odolný materiál
- možnost spoutání pachatele

Nevýhody:

- těžší než plastová pouta
- horší skladnost

3.7.2 Plastová jednorázová pouta

Jednorázová pouta jsou poutacím nástrojem vytvořeným z plastu. Pouta jsou tvořena smyčkou, která se stáhne okolo zápěstí a tím doje ke spoutání jedince. Materiál, z kterého jsou pouta vytvořena, má velkou tvrdost. K uvolnění dochází řezem pout. Pouta nejdou použít víckrát. (TOJA, 2018)

Jednorázová plastová pouta jsou výrazně menší, skladnější a méně nápadnější než pouta kovová. Menšími a skladnějšími variacemi kovových pout mohou být i textilní a palcová pouta. Textilní a palcová pouta oproti plastovým poutům nejsou jen jednorázová (TOJA, 2018).

Obr. 15 – Plastová jednorázová pouta

(Armed, © 2008)

Výhody:

- menší a skladnější rozměr
- možnost spoutání pachatele
- svým rozměrem nenápadné

Nevýhody:

- jednorázová
- méně zajištěné proti pokusům o odemknutí

3.8 Palné prostředky

Palnými prostředky rozumíme prostředky, které odráží útok pomocí vystřeleného projektilu. Projektil nemusí být však fyzický jako u obrané plynové pistole, ale může být jen akustický, který je typický pro akustickou obrannou pistol.

3.8.1 Obranná plynová pistol

Obranné plynové pistole fungují na základě vystřelení dráždivého oblaku chemických látek podobného složení jako u pepřových sprejů. Náplň má však daleko větší koncentraci těchto látek, proto jsou plynové pistole účinnější. Díky tomu, že se jedná o pistol můžeme při aplikaci této pistole použít zamíření, které nám zvyšuje přesnost zásahu. Dosah výstřelu je asi 5 metrů (Armed, 2008).

Obr. 16 – Obranná plynová pistol
(Armed, © 2008)

Výhody:

- tvar pistole může vyvolat odstrašující efekt
- velmi účinný na větší vzdálenost
- dlouho působí na útočníka
- poměrně snadné použití

Nevýhody:

- nutná přesnost
- horší v uzavřených prostorech
- možnost zasažení sebe samotného
- delší obsluha (pojistka, míření)
- při přiložení k tělu může zabíjet

3.8.2 Akustická obranná pistol

Akustická obranná pistol funguje na základě vystřelení zvuku, nikoliv projektilu. Zvukový efekt tak může upozornit okolí na probíhající nebezpečí, nebo může vystrašit útočníka, jelikož zbraň se velmi podobá reálné (Armed, 2008).

Obr. 17 – Akustická obranná pistol
(Armed, © 2008)

Výhody:

- tvar pistole může vyvolat odstrašující efekt
- zvuk může vystrašit pachatele
- nemůže způsobit poranění

Nevýhody:

- delší obsluha (pojistka, míření)

3.9 Chladné zbraně

Chladné zbraně můžeme definovat jako nástroje nebo předměty, který jsou určeny k poškozujícímu účinku na živý organismus nebo k ničení objektů, které jsou vyrobené z nejrůznějších materiálů a jsou přímo ovládané svalovou silou. Chladné zbraně slouží k bojům v přímém střetu, lovu nebo ke sportovním účelům (Šach, 2004).

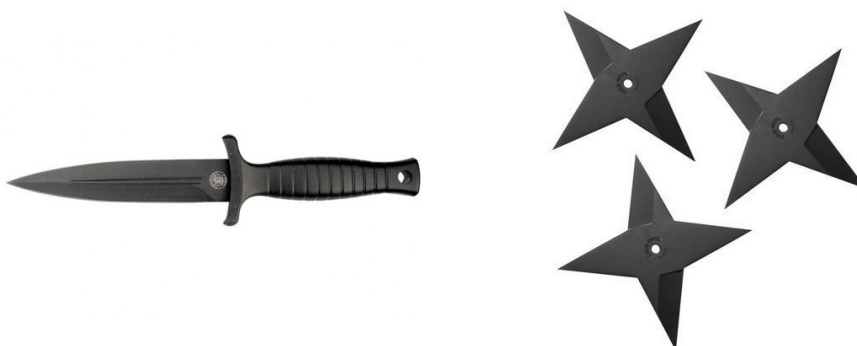
Chladné zbraně můžeme dělit podle vzhledu na krátké a dlouhé, nebo podle funkcí pro společnost na civilní, vojenské, lovecká a sportovní (Šach, 2004).

Pro tuto práci je však nejdůležitější dělení podle použití na:

- **Sečné** – zbraně, které pro svůj boj používají ostré čepele. Útok provádíme sečnými manévry. Mezi sečné zbraně můžeme řadit meče, šavle, sekery, halapartny, kordy a další
- **Bodné** – zbraně, které pro boj používají ostrý hrot nebo čepel upevněnou na násadě. Útok provádíme bodnými manévry. Mezi bodné zbraně patří dýky, kopí, rapíry, bodáky a další
- **Tupé** – zbraně které pro svůj boj nedisponují ostřím, nebo ostrým hrotem. Tupé zbraně způsobují nebezpečí vysokou hmotností. Mezi tyto zbraně můžeme řadit kyje, palcáty, kladiva a další
- **Vrhací** – vrhací zbraně jsou zbraně, které jsou určeny pro boj na větší vzdálenosti. Útok provádíme vrhacími manévry vrhacích zbraní. Mezi vrhací zbraně řadíme vrhací nůž, shuriken, tomahawk, chakram a další (Šach, 2004).

Obr. 18 – Sekera, kladivo (Rucni-naradi, © 2021)

Obr. 19 – Dýka, shuriken (Armed, © 2008)

Výhody:

- udržuje odstup mezi útočníkem a obráncem
- dostupnost
- cena
- některé chladné zbraně můžou mít odstrašující dojem

Nevýhody:

- způsobuje velké zranění
- větší nároky na trénink
- vrhací zbraně vyžadují přesnost

Velkou nevýhodou však je, že mnoho zbraní má více funkcí zároveň, tudíž je rozdělení velmi složité, protože některé zbraně jsou jak součástí sečných zbraní, tak i bodných, nebo dokonce vrhacích (Šach, 2004).

3.10 Střelné zbraně

Střelné zbraně jsou takové zbraně, které fungují na základě vystřelení střely (projektilu) na větší vzdálenost. Střela vyslaná těmito zbraněmi předává svou dopadovou energii na zasažený cíl a tím mu způsobuje poškození nebo dokonce zničení.

Střelné zbraně prošly dlouhou historií vývoje, jelikož střelný prach vynalezli v Číně již v období 7. až 9. století. Velký vliv na vývoj střelných zbraní měli světové války, které urychlily vývoj těchto zbraní do dnešních podob (Novotný, 1997).

Střelné zbraně fungují na principu kinetické energie, která je předávána střele pomocí střelného prachu (Novotný, 1997).

Novotný (1997) rozděluje střelné zbraně na:

- **Palné**
- **Plynové**
- **Mechanické**

Palné zbraně dále rozděluje na:

- **lovecké** – kulové, brokové, kulobrokové
- **sportovní** – jedná se o zbraně určené ke sportovním účelům podle národních a mezinárodních pravidel a řádů
- **obranné** – zbraně především určené k ochraně zdraví, života a majetku
- **signální** – zbraně určené pro použití signálních nábojů větší ráže než 18 mm
- **expanzní** – konstrukce zbraně vylučuje použití kulové náboje nebo náboje s hromadnou střelou

Plynové zbraně rozděluje na:

- **vzduchovky** – zbraně, které uvádí střelu do pohybu tlakem mechanicky stlačeného vzduchu
- **větrovky** – střela je uváděna do pohybu tlakem vzduchu (nebo jiného plynu) vypuštěného z tlakové nádoby

Mechanické střelné zbraně můžeme dále dělit na kuše, luky a praky.

Palné zbraně využívají chemické uvolnění energie výmetné náplně nebo zápalkové složky k výstřelu projektilu do pohybu. Plynové zbraně využívají nejčastěji tlaku vzduchu nebo jiného plynu k výstřelu projektilu a mechanické zbraně využívají mechanickou energii nejčastěji tvořenou svalovou silou člověka k uvedení střely do pohybu (Novotný, 1997).

Obr. 20 – Revolver, vzduchovka (Kentaurzbrane, © 2021)

Obr. 21 – Útočná puška, kuše (Kentaurzbrane, © 2021)

Výhody:

- pistole může vyvolat odstrašující efekt
- velmi účinný na větší vzdálenost
- nejsou potřeba fyzické předpoklady

Nevýhody:

- cena
- větší nároky na trénink
- způsobuje velké zranění až smrt
- delší obsluha (pojistka, míření)

Hrazdíra (2000) dále dělí zbraně podle ovladatelnosti na:

- **Ruční – krátké** – k ovládní je potřeba jen jedné ruky
  - **dlouhé** – k ovládní jsou zapotřebí obě ruky
- **Lafetované** – k ovládní je nutné uložit zbraň na podstavec nebo lafetu. Jedná se o děla, kulometry, houfnice a další.

Z hlediska konstrukce můžeme zbraně dále dělit na:

- **Jednoranné** – po každém výstřelu se zbraň musí nabít
- **Opakovací** – po každém výstřelu se zbraň nabíjí ze zásobníku
- **Samočinné** – zbraň má automatický cyklus mechanismu
- **Samonabíjecí** – zbraň má automatický funkční cyklus mechanismu s výjimkou spouštění

V rámci sebeobrany se nejčastěji používají obranné zbraně, které jsou k ochraně života určené. Mezi ochranné zbraně může zejména patřit pistole nebo revolver, který musí mít celkovou délku menší než 350 mm. Dále můžeme mezi obranné zbraně řadit palné zbraně, které jsou zkonstruované k výstřelu pryžových a jiných obdobných střel.

U bezpečnostních jednotek, armádních sborů a speciálních útvarů se můžeme setkat s typy vojenských zbraní jako jsou samopaly, pušky, kulomety a brokovnicemi. (Hrazdíra, 2000).

4 SCÉNÁŘE SEBEOBHRANY

„Scénáře sebeobrany popisují soubor jasně deklarovaných předpokladů s důrazem na hybnou sílu.“ (Kosecová, Kopřiva, 2013, str. 58)

Scénáře sebeobrany umožňují popisovat cestu vývoje ze současných stavů do stavů budoucích, a to hlavně s využitím analýzy. Scénáře představují účinný nástroj důležitý pro řešení budoucích krizových (útočných) situací. Dalo by se říct, že scénáře poskytují jakousi cestu k tréninku a zdokonalení v určitých situacích. Cílem těchto scénářů je objasnit možný postup při řešení nebezpečných situací v podmínkách sebeobrany pro širokou veřejnost (Kosecová, Kopřiva, 2013).

Útok, či pocit nebezpečí a nejistoty může v člověku vyvolat negativní emoce a stres. Útok v nás vyvolává fyziologické, ale také psychické a jiné změny, které nám dávají pocit nebezpečí. Člověk, který se cítí ohrožený a prochází nebezpečím je tak v mimořádné situaci. Proto je pro nás velmi důležité tyto situace popsat a analyzovat, aby mohlo dojít k postupnému vzdělávání (Lukáš, 2011).

Každý jedinec je individuální a je tedy na něm, jak danou situaci prožívá a jak danou situaci útoku řeší. Úspěch v sebeobraně závisí na určitých situacích a rozhoduje mnoho faktorů, které úspěch ovlivňují. Jedním z hlavních faktorů sebeobrany je trénink. Znalostí teoretických poznatků a praktických věcí určitě zvyšuje úspěch při obraně před útokem. Jednou z nejlepších metod tréninku sebeobrany je trénink podle modelových situací, kterými vytváříme reálnou a věrnou podobu události skutečné (Jeet Kunde Do, © 2010).

Lukáš (2011) ve své knize dělí metody řešení situace na:

podle odborností

- Laické
- Odborné

podle kontaktu

- Bezkontaktní
- Kontaktní

podle způsobu

- Přepad
- Střetný boj

Na základě těchto faktorů pak jedinec zahajuje sebeobranu. Pro každou situaci je typický odlišný postup. To znamená, že sebeobrana člověka s laickou odborností bude jiná než sebeobrana jedince, který má v této problematice odborné znalosti (Lukáš, 2011).

Jelikož člověk ve společnosti žije v prostoru a čase, tak na základě toho můžeme rozlišovat více druhů útoků, tedy scénářů. Každý jedinec může při útoků používat rozdílné a jedinečné pohybové dovednosti a schopnosti, na základě, kterých rozlišujeme více druhů obran (Čapka, 2016).

Mezi scénáře sebeobrany podle Čapky (2016) patří:

- Obrana proti útoku úderem
- Obrana proti útoku kopem
- Obrana proti škrcení
- Obrana proti zalehnutí
- Obrana proti útoku více útočníků
- Obrana proti útoku ve stísněném prostředí
- Obrana proti útoku ve volném prostředí
- Obrana proti napadení střelnou zbraní
- Obrana proti napadení bodnou zbraní
- a další

4.1 Obrana proti útokům beze zbraně

V této podkapitole se práce zabývá především scénáři obrany proti útokům částmi lidského těla. Do této kategorie tak patří obrana proti útokům úderem, kopem, škrcením a zalehnutím.

4.1.1 Obrana proti útoku úderem

Jedná se o situaci, kdy útočník se snaží ochromit a způsobit poškození oběti pomocí úderu. V praxi existuje více variant, jak se tomuto útoku bránit. Bránit se v této situaci může vlastním tělem, pomocí pohybových dovedností, tak i pomocí obranných prostředků, které musíme vhodně použít. Při útoku úderem je důležité být ve správném postřehovém postoji a důležité je si krýt zranitelná místa méně zranitelnými částmi našeho těla (Čapka, 2016).

4.1.2 Obrana proti útoku kopem

Při této situaci se útočník snaží způsobit poškození oběti pomocí kopu dolní končetinou, která má silnější účinky než úder. Při útoku kopem je proto důležitější si krýt zranitelné části těla. Obrana se může stejně jak u úderu provést pomocí pohybových dovedností, nebo pomocí obranných prostředků. Důležité je mít správný postoj (Čapka, 2016).

4.1.3 Obrana proti škrcení

Tato situace je typická tím, že útočník se snaží zablokovat dýchací cesty pomocí svalové síly svých horních končetin. Škrcení může probíhat ve stoje nebo v leže. U obou způsobů je velmi důležité se co nejdříve ze škrcení dostat, tak aby došlo k uvolnění dýchacích cest. Po uvolnění dýchacích cest při škrcení v leže je důležité co nejdříve vstát. Velmi vhodné je v této situaci použít elektrické nebo sprejové prostředky (Čapka, 2016).

4.1.4 Obrana proti zalehnutí

Jedná se o situaci, kdy se útočník snaží ochromit nebo ohrozit oběť, tím, že jí zablokuje pohyb končetin a části těla zalehnutím. Při obraně je důležité vleže zajistit útočnickovi část kyčlí. Ruce se snaží blokovat případný úder či kop. Dále je potřeba se snažit co nejdříve vstát a zaujmout lepší postavení. Velmi dobré je používat vhodné úpolové obranné pozice v leže, které útočnickovi znepříjemní zalehnutí. I v této obraně se mohou použít obranné prostředky, avšak se musí počítat s tím, že manipulace v leže bude o dost těžší než při normálním postoji (Čapka, 2016).

4.2 Obrana proti útokům v závislosti na prostoru

Tato podkapitola se bude věnovat scénářům obrany v závislosti na prostoru. Jedná se především o obranu proti útoku ve stísněném a ve volném (otevřeném) prostředí.

4.2.1 Obrana ve stísněném prostředí

Obrana ve stísněném prostředí má specifická pravidla. Obrana v tomto prostředí musí být co nejúčelnější. Obránce by měl dobře využívat prostoru. Velmi důležité je mít správný postoj a krýt si zranitelné části těla. Také velmi důležité je využít správný obranný prostředek pro toto prostředí. Mnohokrát lepší je použít nějakou menší údernou zbraň než dlouhý teleskopický obušek. Při tomto útoku nejde udržovat bezpečnou vzdálenost, tudíž je potřeba tomu volit i obranu. Útočit můžeme i na citlivá místa na těle (Čapka, 2019).

4.2.2 Obrana ve volném prostředí

Jedná se o situaci, kdy se útočník snaží ohrozit oběť na otevřeném prostoru. Pokud to je možné tak nejlepší možnou variantou obrany je útek. Pokud však útek nepřipadá v úvahu, tak je velmi důležité udržovat si od útočníka bezpečnou vzdálenost. Pokud oběť vlastní zbraň, tak by bylo vhodné ji v této situaci použít. Pokud zbraň nevlastní, tak by se měla oběť snažit útočníka kopat. Pokud ani kopání nezabírá, tak je vhodné útočníka alespoň udeřit. Důležité je krýt citlivá místa na těle a na druhou stranu útočit útočníkovi na tato místa. Velmi vhodné je použít prostředky, které slouží na větší vzdálenosti, jako třeba palné zbraně, elektrické prostředky a další (Čapka, 2019).

4.3 Obrana proti útokům se zbraní

V této kapitole práce popisuje možné postupy a scénáře sebeobrany proti útočníkům, kteří ohrožují oběť zbraní. Podkapitola se bude věnovat především útokům střelnou a bodnou zbraní.

4.3.1 Obrana proti napadení údernou zbraní

Útočník se snaží oběť ohrozit pomocí úderné zbraně, mezi které se mohou řadit jakékoliv tyče, větve, klacky, ale také obušky a další prostředky. Zásadním předpokladem pro obranu proti napadení údernou zbraní je schopnost bránit se proti neozbrojenému útočníkovi. Pokud to jde, nejlepší obranou je útek. Před samotnou obranou je dobré si říct, co útočníkovi chceme odevzdat a co jsme schopni obětovat. Nejlepší obranou je tedy odevzdání toho, co útočník požaduje. Pokud to však není možné, nebo okolnosti to vylučují, tak je vhodné útočníka ochromit nebo odzbrojit pomocí chmatů. Pokud máme při sobě obranné prostředky, tak je okamžitě používáme. Vhodné jsou spreje, teleskopy nebo elektrické prostředky (Čapka, 2016).

4.3.2 Obrana proti napadení palnou zbraní

Tato situace je jednou z nejzávažnějších situací. Útočník disponuje palnou zbraní, kterou oběť může ohrožovat na větší vzdálenost. Palná zbraň má obrovskou sílu a může mít pro důsledky, které se slučují se smrtí. Stejně jak u úderných zbraní, tak nejlepší obranou je odevzdání toho, co útočník požaduje. Pokud však situace nabízí, je vhodné útočníka odzbrojit. Ovšem při odzbrojení jdeme do velkého rizika. Pokud je střelná zbraň jednoranná, můžeme se snažit útoku vykrýt a poté zaútočit. Velmi vhodné je při těchto situacích nosit spreje nebo jiné obranné prostředky (Čapka, 2016).

4.3.3 Obrana proti útoku bodnou zbraní

Jedná se o situace, kdy se útočník snaží oběť ohrozit bodnými zbraněmi, mezi které patří zejména nože. Nože jsou lehce přenositelné a dostupné pro každého. Nejlepším pravidlem, je dát útočníkovi to co požaduje. Ovšem můžeme se pokusit útočníka odzbrojit chvaty. Při samotném útoku je důležité držet dobrý odstup a postavení a snažit se vyhýbat útokům. Pokud útočník vlastní nůž, tak s největší pravděpodobností bude mířit bodání na hrudník. Proto je důležité si tuto část těla bránit obezřetněji (Čapka, 2016).

4.4 Obrana proti útoku více útočníkům

V sebeobraně je velmi důležité rozlišovat útok jednoho jedince a více útočníků zároveň. Důležité je vždy použít jakýkoliv sebeobranný prostředek, který oběť vlastní, například pepřový sprej. Dalším pravidlem je vést obratný útok na čelního člena útočící skupiny. Velmi důležité je držet si všechny útočníky neustále před sebou. Důležité je také kopat a bouchat jako o život. Při obraně proti více útočníkům je také velmi vhodné používat ty nejtvrdší a nečestné techniky, jako třeba lámání loktů, bodání do očí a další (Čapka, 2019).

5 CÍLE A METODY PRÁCE

V této kapitole se práce zabývá hlavním cílem. Na základě vytyčeného cíle byly vytvořeny dílčí úkoly práce a dílčí cíle, které je potřeba zhotovit k úspěšnému splnění práce. Dále kapitola popisuje metody, které byly použity v praktické části.

5.1 Cíle práce

Cílem práce je zhodnotit sebeobrané prostředky s ohledem na obranné situace. K tomu účelu autor vytvoří seznam běžně dostupných obranných prostředků a vymezí použití těchto prostředků v sebeobraně obyvatelstva na základě rešerše literatury. Dalším cílem práce je provést analýzu těchto obranných prostředků v sebeobraně obyvatelstva na základě dotazníkového šetření. Dílčím cílem je také navrhnout vhodné prostředky pro sebeobranu obyvatelstva.

Dílčí úkoly práce:

- rešerše literatury
- vytvořit dotazníku, zvolit sledovanou skupinu
- realizovat dotazníkové šetření
- analyzovat získané hodnoty
- navrhnout vhodné prostředky pro sebeobranu

5.2 Metody práce

Praktická část je uskutečněna pomocí anketárního šetření, kdy se jedná o nestandardizovaný dotazník, který bude autor vytvářet osobně. Anketární šetření je jednou z nejpoužívanějších metod pro zjišťování hromadných údajů a informací ve výzkumu. Cílem dotazníku je získávání odpovědí na kladené otázky v písemné formě, které budou otevřené, uzavřené a polouzavřené (Gavora, 2010).

Zkoumaný soubor budou tvořit příslušníci Policie ČR a široká veřejnost okolí Valašských Klobouků. Výsledky těchto souborů se budou následně komparovat.

Získaná data z anketárního šetření budou posléze analyzována pomocí deskriptivní statistiky, doplněné o grafické a tabulkové zpracování daných výsledků. Výsledky dotazníkového šetření budou následně vyhodnoceny a analyzovány. Na základě výsledků budou navržený vhodné sebeobrané prostředky pro sebeobranu.

6 SHRUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Nejdůležitější pojem je sebeobrana, která se může definovat jako činnost, při které jedinec chrání buď sám sebe, nebo chrání vlastní majetek či druhou osobu v ohrožení. K tomu, aby sebeobrana mohla být vykonávána, musí být přítomen i útok. Může se tedy říci, že pomocí sebeobrany se řeší určité konflikty, které nastávají v dnešní společnosti.

Sebeobrana v trestním právu patří mezi okolnosti vylučující protiprávnost činu, které zahrnutí případy, které mají znaky podobné trestnému činu, avšak nejsou nebezpečné pro společnost a okolí, tudíž nejsou branné jako trestné činy. Do okolností vylučující protiprávnost činu patří zejména § 28 krajní nouze a § 29 nutná obrana. Důležité je také zmínit, že obrana musí být přiměřená způsobu útoku, jinak o okolnosti vylučující protiprávnost nepůjde.

Dnešní doba je typická kriminálním prostředím a porušováním zákonných opatření, tudíž je vhodné se vybavit obrannými prostředky, které zvyšují účinnost sebeobrany. Obranným prostředkem lze rozumět předmět, který pomáhá chránit zájmy, jako zdraví, majetek, život a osobní svobodu. Na základě toho byl vytvořen seznam volně dostupných sebeobranných prostředků s popisem jednotlivých prostředků a jejich výhodami a nevýhodami.

V rámci analýzy účinnosti a vhodnosti těchto prostředků poté byly vytipovány sebeobranné situace neboli scénáře sebeobrany, které jsou velmi důležité jako nástroj řešení budoucích situací. Scénáře nám poskytují cestu k tréninku a zdokonalení se.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V této části se práce zabývá základními charakteristikami dotazníkového šetření, které bylo uskutečněno v rámci praktické části. Práce v této kapitole popisuje design výzkumu, jednotlivé výzkumné cíle, výzkumný soubor a technikou sběru dat, jež bude použita při dotazování respondentů.

7.1 Desing výzkumu

Pro praktickou část bakalářské práce byla zvolena výzkumná metoda anketárního šetření, která je uskutečněna pomocí dotazníku, přičemž se jedná o nestandardizovaný dotazník, jenž byl vytvořen autorem. Anketární šetření je jednou z nejpoužívanějších metod pro zjišťování hromadných údajů a informací ve výzkumu. Cílem dotazníku je získávání odpovědí na kladené otázky v písemné formě, které budou otevřené, uzavřené a polouzavřené (Gavora, 2010).

Autor pro výzkum sestavil dva dotazníky, kdy jeden z nich byl určený pro širokou veřejnost v okolí svého bydliště. Tento dotazník obsahoval celkově 20 otázek, z toho 8 bylo uzavřených a 12 polouzavřených. Druhý dotazník zabývající se sebeobranými prostředky byl určený pro policejní složky Policie ČR. Tento dotazník obsahoval celkově 19 otázek, kdy 6 bylo uzavřených, 12 otázek bylo polouzavřených a 1 byla otevřená. V obou dotaznících byly tyto varianty odpovědi:

- ano / ne (5 veřejnost, 2 policie)
- výběr z možností (15 veřejnost, 15 policie)
- hodnocení známkami 1–5 (0 veřejnost, 1 policie)

V rámci dotazníkového šetření se autor zaměřil především na otázky týkající se použití sebeobraných prostředků v různých situacích napadení. Dále se zabýval otázky, vztahující se k vlastnění a schopnosti manipulace se sebeobranými prostředky. V neposlední řadě dotazník obsahoval i otázky vztahující se k přímo respondentovi, kdy se autor ptal na věk nebo studium.

7.2 Výzkumné cíle

Cílem výzkumu je analyzovat a zhodnotit běžně dostupné obranné prostředky ve scénářích sebeobrany popsané v teoretické části v rámci široké veřejnosti obyvatelstva okolí

Valašských Klobouků a policejních složek Policie ČR. Získané údaje poté porovnat a na základě výsledků zhodnotit vhodnost jednotlivých obranných prostředků. Dílčím cílem je navrhnout optimální složení obranných prostředků k sebeobraně pro každodenní nošení.

7.3 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor dotazníkového šetření určeného pro širokou veřejnost tvoří obyvatelé okolí Valašských Klobouků, kteří dosáhli hranice 18 let. Tento výzkumný soubor byl zvolen z důvodu, že autor v okolí obce bydlí. Autora velice zajímají dosažené výsledky a postoje jeho spoluobyvatel v rámci tématu sebeobrany. Základním výzkumným souborem druhého dotazníkového šetření jsou zaměstnanci policejních složek Policie ČR.

7.4 Technika sběru dat

Základní informace a odpovědi, které budou z obou dotazníkových šetření získány, budou následně analyzované pomocí popisné statistiky, doplněné o doprovodné grafické zpracování a tabulky. Výsledky výzkumu získané pomocí popisné statistiky budou následně vyhodnoceny a budou analyzovány rozdíly mezi veřejností a policejní složkou. Dotazníkové šetření bylo uskutečněno přes webové rozhraní na webové stránce survio.com. Výsledky výzkumu jsou uvedené v počtu respondentů, v závorce je pak uveden procentuální zastoupení.

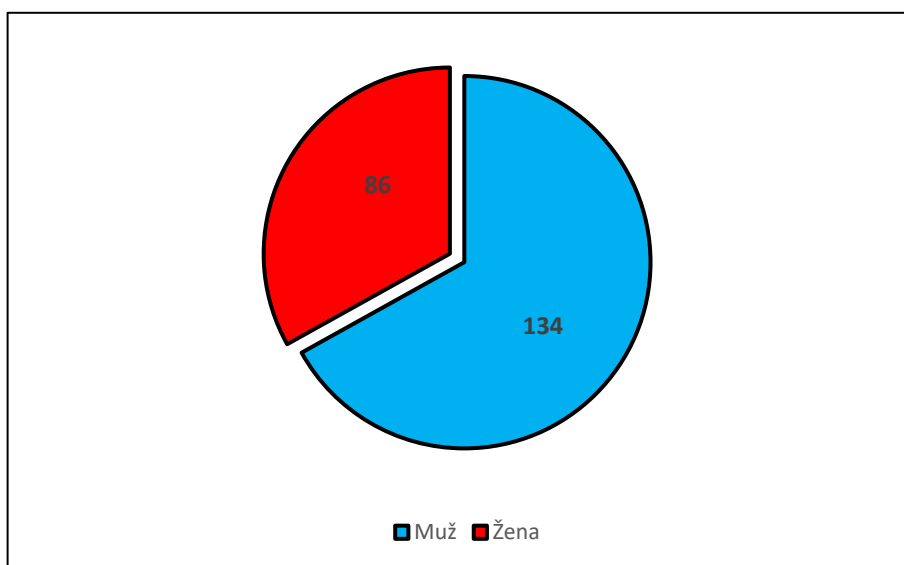
8 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ SEBEOBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ

V této kapitole se bude práce zabývat výsledky jednotlivých otázek dotazníkového šetření veřejnosti a policejních složek, které se budou pomocí popisné statistiky a doprovodného grafického zpracování a tabulek popisovat. První dvě otázky dotazníku byly určeny veřejnosti i příslušníkům Policie ČR. V této části grafy znázorňují dotazník určený pro veřejnost a tabulky dotazník určený příslušníkům Policie ČR. Oba dotazníky měly specifické otázky určené jen pro svou skupinu, které budou popsány v podkapitolách.

Vyhodnocení jednotlivých otázek:

Otázka č.1: Pohlaví?

Dotazníkového šetření určené pro veřejnost se zúčastnilo celkem 220 respondentů, z toho 134 (60,9 %) bylo mužů a 86 (30,1 %) žen.

Obr. 22 – Grafické vyjádření otázky č. 1

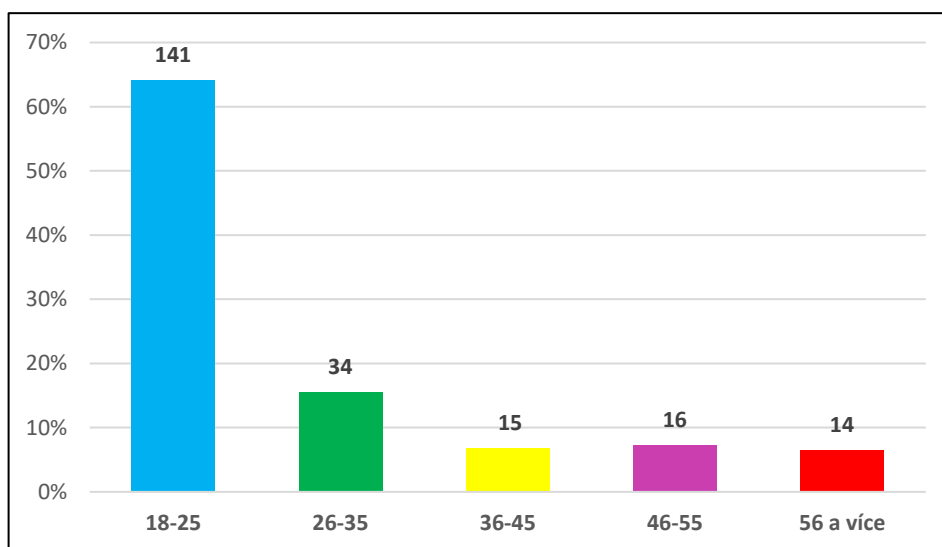
Tab. 1: Tabulkové vyjádření otázky č. 1
(dle relativní a absolutní četnosti)

	Policie	
	Absolutní četnost / počet žáků	Relativní četnost / %
Muž	17	70,8 %
Žena	7	29,2 %
Celkem	24	100%

Jak je možno vidět v tabulce (Tab. 1) výše, druhého dotazníkového šetření, které bylo určeno pro policejní složky v okolí Valašských Klobouků, se zúčastnilo celkem 24 policistů. Z celkového počtu 24 policistů bylo 17 (70,8 %) mužů a 7 (29,2 %) žen.

Otázka č. 2: Jaký je Váš věk?

Anketárního šetření bakalářské práce se zúčastnila široká veřejnost, která byla zastoupená všemi věkovými skupinami přesahující věku 18 let. Údaje o věku respondentů jsou uvedené v obrázku (Obr. 23).

Obr. 23 – Grafické vyjádření otázky č. 2

Nejvíce respondentů anketárního šetření bylo ve věku 18–25 let a to 141 (64,1 %) Druhá nejpočetnější skupina byla ve věku 26–35 let s 34 (15,5 %) respondenty. Na šetření odpovědělo také 16 (7,3 %) osob ve věku 46–55 let, 15 (6,8 %) osob ve věku 36–45 let. Nejméně respondentů (14; 6,4 %) měla věková skupina od 56 let a více.

Tab. 2: Tabulkové vyjádření otázky č. 2
(dle relativní a absolutní četnosti)

Věk	Policie	
	Absolutní četnost / počet žáků	Relativní četnost / %
18-25	13	54,2%
26-35	7	29,2%
36-45	4	16,7%
46-55	0	0,0%
56 a více	0	0,0%

Anketárního šetření určeného pro policejní složky se zúčastnilo nejvíce respondentů ve věku od 18 – 25 let, a to přesně 13 (54,2 %). Dále se šetření zúčastnilo 7 (29,2 %) respondentů ve věku 36 – 45 let. Přibližně 4 (16,7 %) respondentů bylo ve věku 36 – 45 let. Věkové skupiny od 46 – 55 let a 56 let a více se bohužel anketárního šetření určeného policií nezúčastnily.

8.1 Specifické otázky určené jen veřejnosti

V této podkapitole se práce věnuje pouze otázkám týkajících se široké veřejnosti. Jedná se o 7 otázek zaměřených na samotného respondenta, tak na jeho postoje a názory ohledně sebeobránných prostředků.

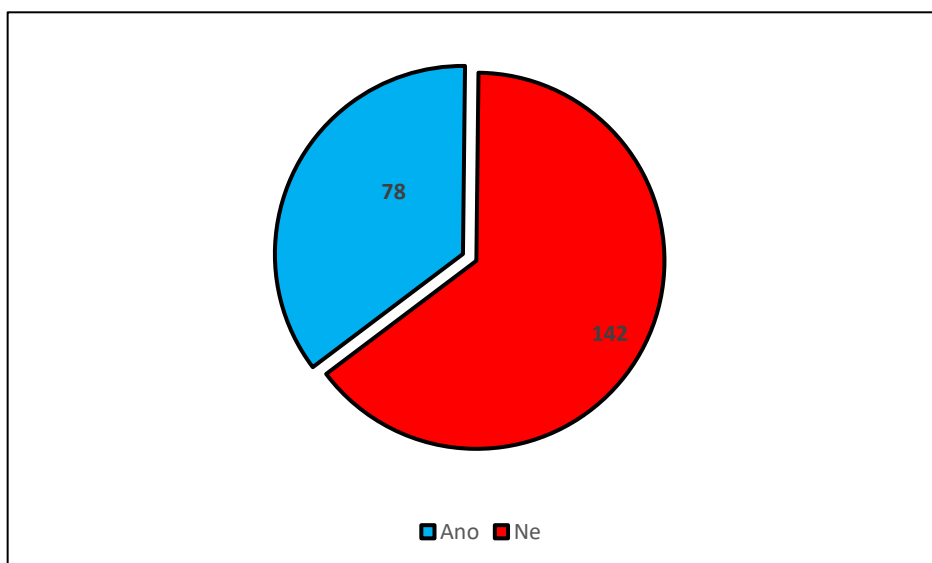
Otázka č. 3: Studujete?

Tab. 3: Tabulkové vyjádření otázky č. 3
(dle relativní a absolutní četnosti)

	Veřejnost	
	Absolutní četnost / počet osob	Relativní četnost / %
Celkem	220	100
Ano	102	46,4
Ne	108	53,6

Podle tabulky (Tab. 3) se z celkového počtu 220 respondentů věnuje studiu 102 (46,4 %) respondentů, kdežto 108 (53,6 %) respondentů se studiu nevěnuje.

Otázka č. 4: Vlastníte nějaký sebeobránný prostředek?

Obr. 24 – Grafické vyjádření otázky č. 4

Z obrázku (Obr. 24) je patrné, že 142 (65 %) respondentů ze všech nevlastní sebeobranný prostředek. Sebeobranný prostředek vlastní 78 (35 %) respondentů.

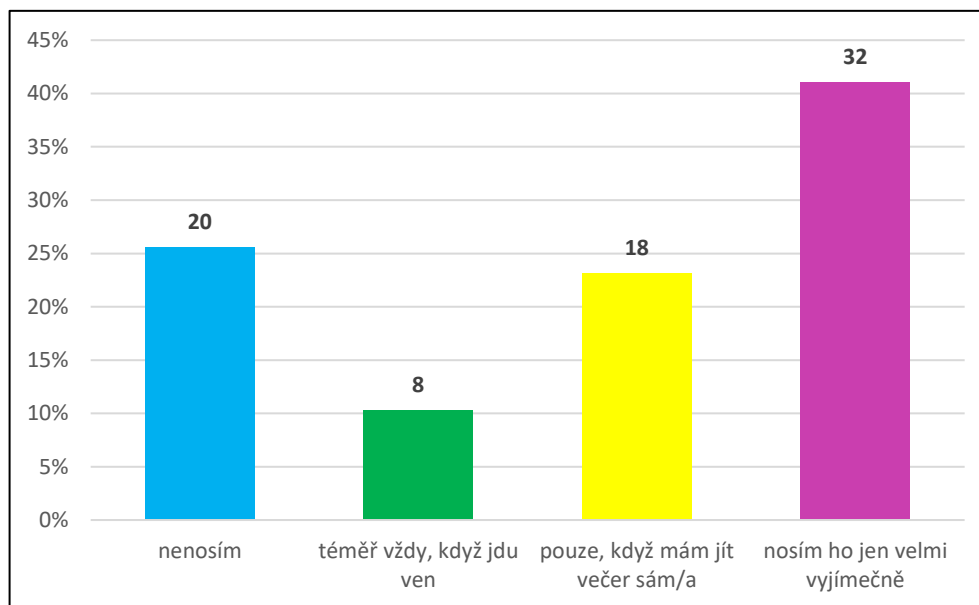
Otázka č. 5: Pokud ano, o jaký typ sebeobranného prostředku se jedná?

Tab. 4: Tabulkové vyjádření otázky č. 5

(dle relativní a absolutní četnosti)

Sebeobranný prostředek	Absolutní četnost / počet	Relativní četnost / %
Pepřový sprej	49	44,5
Nůž	26	23,6
Teleskopický obušek	15	13,6
El. Paralyzér	5	4,5
Osobní alarm	3	2,7
Taktické pero	3	2,7
Plynová pistole	3	2,7
Vzduchovka	2	1,8
Vycvičený pes	1	0,9
Boxer	1	0,9
Nůžky	1	0,9
Klíče	1	0,9

Respondentů, jež odpověděli, že vlastní nějaký sebeobranný prostředek, se následně autor tázal, o jaký typ prostředku se jedná. Jak je možno vidět v tabulce (Tab. 4), tak nejčastěji vlastněný sebeobranný prostředek je pepřový sprej s 49 hlasy. Hned po pepřovém spreji je nejčastějším prostředkem k sebeobraně nůž. Teleskopický obušek získal pouze 15 hlasů dotazovaných respondentů z celkového počtu 78. Respondentů, kteří vlastní elektrický paralyzér, bylo 5. Po třech hlasech dostali sebeobranné prostředky jako osobní alarm, taktické pero a plynová pistole. Celkem 2 respondenti vlastní vzduchovku a po jednom hlase získal pes, boxer a nůžky a klíče.

Otázka č. 6: Jak často sebeobranný prostředek nosíte?

Obr. 25 – Grafické vyjádření otázky č. 6

Ze 78 (35 %) respondentů, kteří odpověděli, že vlastní sebeobranný prostředek, ho 32 (41 %) nosí pouze výjimečně. Zajímavostí je, že až 20 (25,6 %) respondentů svůj obranný prostředek vůbec nenosí. Přibližně 18 (23,1 %) respondentů má u sebe obranný prostředek, jen když mají jít večer osamoceni. Téměř vždy sebeobranný prostředek u sebe nosí pouze 8 (10,3 %) respondentů ze všech 78.

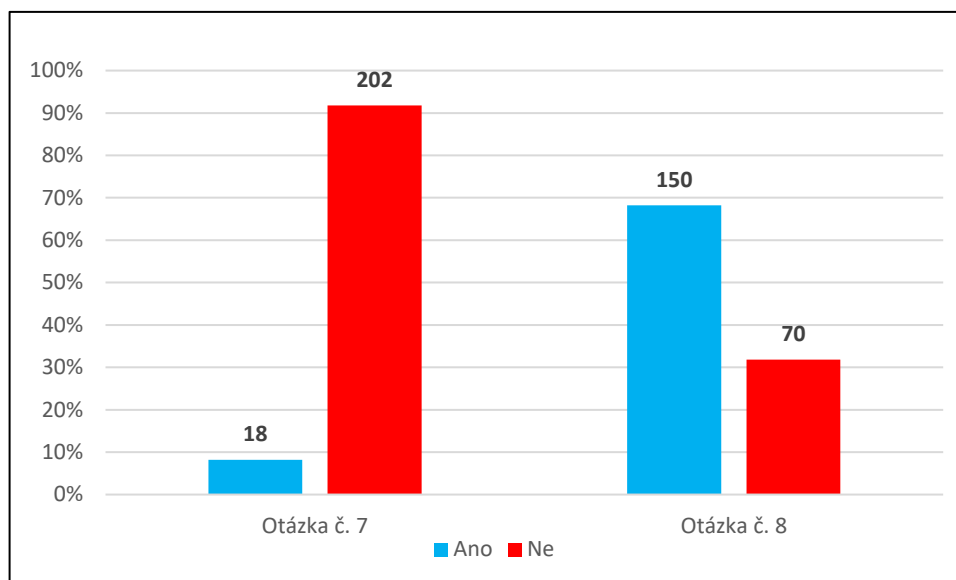
Otázka č. 7: Použili/a jste někdy sebeobranný prostředek v sebeobraně?

Na tuto otázku respondenti odpovídali formou uzavřené odpovědi s možnostmi „Ano“ nebo „Ne“. Stejně možnosti odpovědi měla i otázka č. 8, proto se autor rozhodl, že uvedené otázky spojí do jednotného souhrnného grafu.

Otázka č. 8: Myslíte si, že je důležité mít u sebe sebeobranný prostředek?

Jak je vidět v grafu (Obr. 26), tak levá část se zabývá použitelností sebeobranného prostředků v sebeobraně. Pravá část grafu se věnuje otázce č. 8, a to, zda je pro respondenty důležité vlastnit nějaký sebeobranný prostředek.

Obr. 26 – Grafické vyjádření otázky č. 7 a č. 8

Jak je vidět na obrázku (Obr. 26), tak sebeobranný prostředek použilo pouze 18 (8,2 %) respondentů, kdežto 202 (91,8 %) respondentů nikdy žádný sebeobranný prostředek použít nemuselo. Zároveň si však ale 150 (68,2 %) myslí, že je důležité v rámci bezpečí sebeobranný prostředek mít. Vlastnit sebeobranný prostředek není důležité pro 70 (31,8 %) respondentů.

Otázka č. 9: Dostal/a jste se někdy do situace, kdy byste u sebe chtěl/a mít sebeobranný prostředek, a neměl/a ho?

Tab. 5: Tabulkové vyjádření otázky č. 9
(dle relativní a absolutní četnosti)

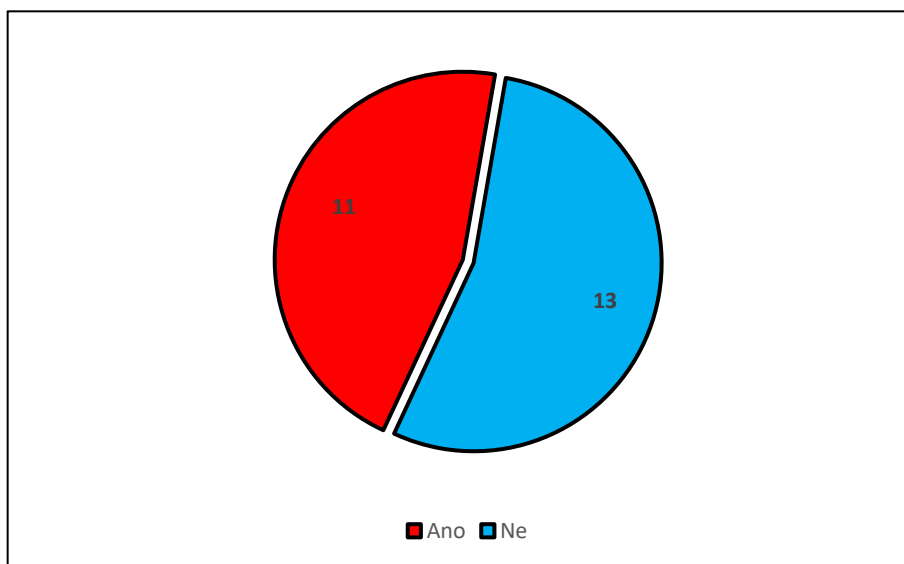
	Veřejnost	
	Absolutní četnost / počet žáků	Relativní četnost / %
Ano	84	38,2%
Ne	136	61,8%

Z tabulky (Tab. 5) je patrné, že do situace, při které by chtěli respondenti mít sebeobranný prostředek, ale neměli ho, se dostalo 84 (38,2 %) respondentů. Naopak do této situace se nikdy nedostalo 136 (61,8 %) respondentů.

8.2 Specifické otázky určené jen Policii ČR

Podkapitola se zabývá specifickými otázkami určenými pouze pro policejní složku. Jedná se o otázky poskytující informace o zacházení se sebeobranými prostředky v praxi, tak i mimo službu.

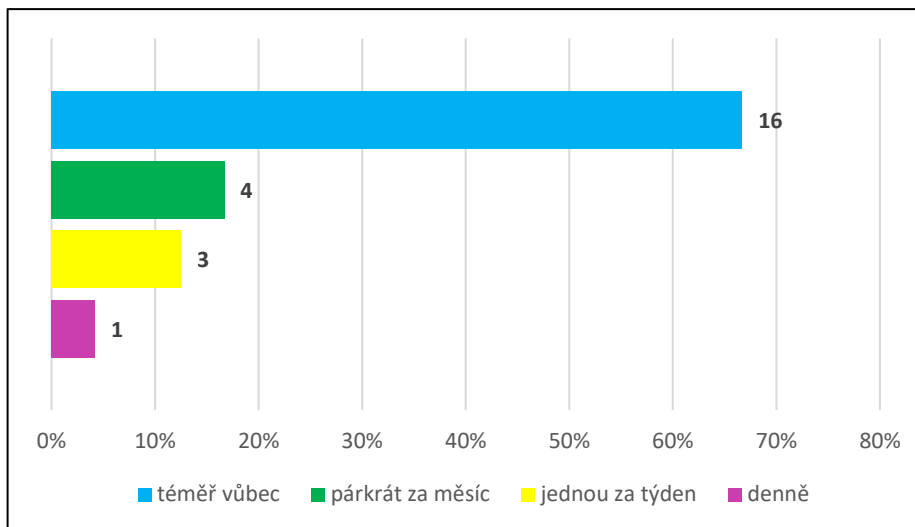
Otázka č. 3: Nosíte některé sebeobrané prostředky i mimo službu?

Obr. 27 – Grafické vyjádření otázky č. 3 u příslušníků policie

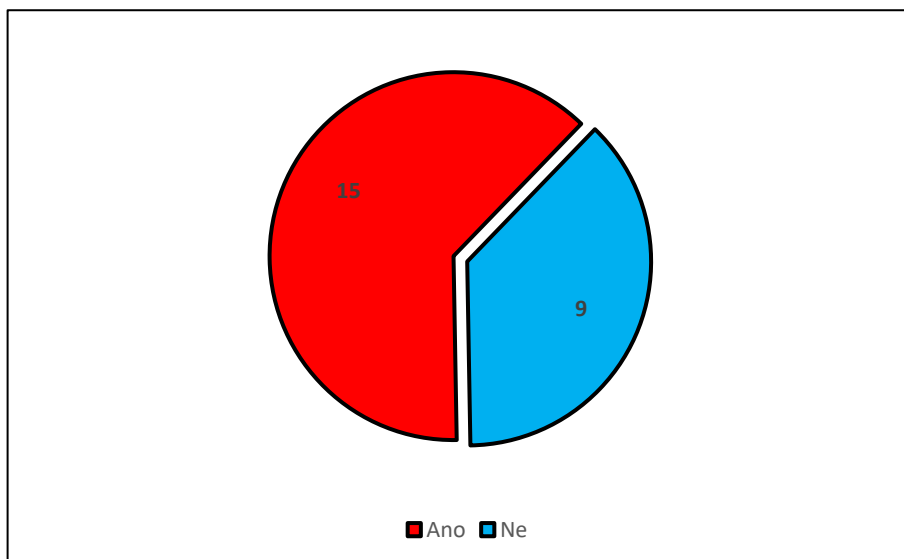
V grafu (Obr. 27) je vidět, že z celkového počtu 24 respondentů policejních složek, pouze 11 (45,8 %) respondentů nosí sebeobraný prostředek i mimo službu. Sebeobraný prostředek mimo službu nenosí přibližně 13 (54,2 %) dotazovaných.

Dotazovaní, co odpověděli, že disponují sebeobraným prostředkem i mimo službu, měli možnost odpovědět v otevřené otázce, o jaký sebeobraný prostředek se jedná. Nejvíce odpovědí získal pepřový sprej, který nosí 5 (45,5 %) z respondentů, co odpověděli na předchozí otázku odpovědí „ano“. Teleskopický obušek mimo službu podle grafu mají u sebe 3 (27,3 %) respondenti. Stejně množství odpovědí jako teleskopický obušek dostal i nůž.

Otázka č. 5: Jak často v praxi obranný prostředek používáte?

Obr. 28 – Grafické vyjádření otázky č. 5 u příslušníků policie

Z grafu (Obr. 28) je patrné, že nejvíce dotazovaných policistů, a to konkrétně 16 (66,7 %), nepoužívá ve své praxi sebeobranný prostředek téměř vůbec. Přibližně 4 (16,7 %) respondentů použije sebeobranný prostředek párkrát za měsíc. Jedenkrát za týden použijí sebeobranný prostředek v praxi 3 (12,5 %) dotazovaní. Denně používá dle výzkumu sebeobranný prostředek v praxi pouze 1 (4,2 %) respondent.

Otázka č. 6: Cvičíte manipulaci s obrannými prostředky?

Obr. 29 – Grafické vyjádření otázky č. 6 u příslušníků policie

Jak je patrné z grafu (Obr. 29), tak manipulaci se sebeobrannými prostředky cvičí a trénuje 15 (62,5 %) dotazovaných policistů. Přibližně 9 (37,5 %) respondentů policejní služby však necvičí manipulaci s obrannými prostředky.

8.3 Analýza sebeobranných prostředků ve scénářích sebeobrany

Tato podkapitola se zabývá výsledky otázek, které analyzují použití sebeobranných prostředků ve scénářích sebeobrany podle teoretické části. Autor se tázal respondentů, jaký obranný prostředek by použili v případě napadení útočnicka v určité situaci. Na výběr bylo z několika sebeobranných prostředků, jako jsou teleskopický obušek, pepřový sprej, paralyzér, obranná plynová pistole, osobní alarm, taktická svítilna, nůž, boxer nebo taktická pero. Na výběr byla i možnost, že by případnou obranu prováděli respondenti beze zbraně, jen s použitím kopů, hmatů, chvatů a úderů. Výsledky sebeobranných prostředků budou hodnoceny na základě podkapitol scénářů sebeobrany. Mezi tyto podkapitoly patří obrana proti útokům beze zbraně, obrana proti útokům v závislosti na prostoru, obrana proti útokům se zbraní a obrana proti útokům více útočníkům.

Obrana proti útokům beze zbraně

Dotazník se respondentů tázal v otázkách č. 10, 11 a 12, jaký sebeobranný prostředek by použili k obraně, kdyby na ně útočnick utočil beze zbraně za použití výhradně kopů a úderů, škrcení nebo zalehnutí.

Tab. 6: Použití sebeobranných prostředků při útoku útočnicka beze zbraně

	Veřejnost				Policie		
	kopy, údery	škrcení	zalehnutí		kopy, údery	škrcení	zalehnutí
Telesk. obušek	48	16	10	Telesk. obušek	12	7	6
Pepřový sprej	111	82	36	Pepřový sprej	9	4	2
Paralyzér	58	85	69	Paralyzér	0	3	4
Plynová pistol	23	7	5	Taser	2	3	0
Osobní alarm	11	19	43	Plynová pistole	0	1	0
Svítilna	8	6	4	Svítilna	1	2	1
Nůž	4	41	44	Nůž	0	1	0
Boxer	11	5	7	Hmaty, chvaty	15	14	16
Taktické pero	6	20	19	Jiný	0	0	1
Hmaty, chvaty	53	56	69				
Jiný	9	4	6				

Jak je vidět v tabulce (Tab. 6), tak při napadení útočnicka, který používá údery a kopy, by veřejnost použila nejčastěji pepřový sprej, který získal 111 odpovědí. Přibližně 58 odpovědí získal elektrický paralyzér. Přibližně 53 respondentů by v této situaci nepoužilo žádný sebeobranný prostředek a bránilo se pomocí hmatů, chvatů, úderů a kopů. Teleskopický

obušek by použilo jen 48 respondentů. Obrannou plynovou pistolí by k sebeobraně v této situaci použilo 23 dotazovaných. Méně než 15 hlasů získal osobní alarm (11), boxer (11), svítilna (8), taktické pero (6) a nůž (4). Jiný sebeobraný prostředek by použilo 9 respondentů.

Při škrcení by veřejnost nejčastěji použila elektrický paralyzér, který získal 85 hlasů. Druhým nejčastějším prostředkem v této situaci je s 82 odpověďmi pepřový sprej. Přibližně 56 respondentů by nepoužilo žádný sebeobraný prostředek, ale využilo by hmaty a chvaty. Zajímavostí je, že 41 respondentů by při škrcení uplatnilo nůž. Taktické pero nebo kubotan by aplikovalo v této situaci 20 dotazovaných. Méně než 20 hlasů získaly sebeobrané prostředky jako osobní alarm (19), teleskopický obušek (16), plynová pistol (7), taktická svítilna (6) a boxer (5).

Při zalehnutí by nejvíce respondentů (69) použilo k sebeobraně elektrický paralyzér nebo hmaty, chvaty a údery. Celkem 44 dotazovaných by pro svou ochranu uplatnilo nůž, 43 osobní alarm. Pepřový sprej by v této situaci aplikovalo 36 respondentů a teleskopický obušek jen 10. Za zmínku stojí také taktické pero, které získalo 19 odpovědí.

Přibližně 15 policistů by při napadení kopy a údery nejčastěji využilo k sebeobraně hmaty, chvaty, údery a kopy. Celkem 12 policistů by použilo v takové situaci teleskopický obušek. Pepřovým sprejem by se bránilo 9 policistů. Taser jako sebeobraný prostředek dostal 2 hlasy, 1 respondent by aplikoval i taktickou svítilnu.

Při škrcení by se nejvíce policistů taktéž bránilo pomocí hmatů, chvatů, úderů a kopů, a to přesně 14. Celkem 7 dotazovaných policistů by použilo teleskopický obušek, 4 pepřový sprej, 3 elektronický paralyzér a taser. Taktickou svítilnu by využili v této situaci jen 2 policisté, plynovou pistolí a nůž jen 1.

Při zalehnutí by 16 policistů použilo k sebeobraně hmaty, chvaty a údery. 6 policistů by použilo teleskopický obušek, 4 elektronický paralyzér. Pepřový sprej by použili 2 policisté.

Obrana proti útokům v závislosti na prostoru

V této části se práce zabývá otázkami č. 13 a 14, které zjišťují, jaký sebeobranný prostředek by respondenti použili proti útoku ve stísněném prostředí a ve volném prostředí beze zbraně.

Tab. 7: Použití sebeobranných prostředků v závislosti na prostoru útoku

	Veřejnost			Policie	
	stísněné prostředí	volné prostředí		stísněné prostředí	volné prostředí
Telesk. obušek	26	53	Telesk. obušek	6	13
Pepřový sprej	56	121	Pepřový sprej	4	9
Paralyzér	78	48	Paralyzér	5	0
Plynová pistol	16	35	Taser	5	3
Osobní alarm	21	19	Plynová pistole	0	0
Svítilna	16	16	Svítilna	3	3
Nůž	19	15	Nůž	0	0
Boxer	23	11	Hmaty, chvaty	14	13
Taktické pero	24	6	Jiný	1	0
Hmaty, chvaty	65	53			
Jiný	2	8			

Veřejnost by při obraně ve stísněném prostředí nejčastěji použila elektrický paralyzér, který zvolilo 78 respondentů. Vcelku 65 respondentů by k obraně použilo hmaty, chvaty a údery a 56 pepřový sprej. Teleskopický obušek by pro sebeobranu použilo 26 respondentů, taktické pero 24 a boxera 23. Dohromady 21 dotazovaných by využilo osobní alarm k sebeobraně. Méně jak 20 odpovědí získaly prostředky jako nůž (19), taktická svítilna (16), plynová pistole (16). Jiný sebeobranný prostředek by využili jen 2 dotazovaní.

Ve volném prostředí by nejvíce obyvatel (121) použilo pepřový sprej. Chvaty, hmaty a údery, i teleskopický obušek by využilo 53 dotazovaných. Celkem 48 osob by aplikovalo ve volném prostředí elektrický paralyzér. Obrannou plynovou pistol by v této situaci použilo 35 osob. Méně jak 20 hlasů získaly sebeobranné prostředky jako osobní alarm (19), taktická svítilna (16), nůž (15) a boxer (11). Jiný prostředek by využilo 8 respondentů. Nejméně hlasů v této situaci získalo taktické pero.

Policisté by k sebeobraně ve stísněném prostředí nejčastěji použili hmaty, chvaty a údery (14). Dohromady 6 policistů by využilo teleskopický obušek a 5 policistů by aplikovalo paralyzér nebo taser. Pepřový sprej by použili 4 policisté, 3 taktickou svítilnu. Ve volném

prostředí by 13 policistů využilo hmaty, chvaty a teleskopický obušek. V celku 9 respondentů by aplikovalo pepřový sprej, 3 taser a taktickou svítilnu.

Obrana proti útokům se zbrání

V této části se práce zabývá využitelností sebeobranných prostředků v situacích, kdy útočník ohrožuje s pomocí zbraně své okolí. V prvním scénáři má útočník zbraň údernou, mezi které patří nějaký pevný předmět, obušek, tyč nebo kus dřeva. V druhém scénáři útočník má v držení palnou zbraň a v posledním scénáři týkající se útokům se zbrání má útočník zbraň bodnou. V rámci dotazníkového šetření se jedná o otázky č. 15, 16 a 17.

Tab. 8: Použití sebeobranného prostředku proti útokům se zbrání

	Veřejnost				Policie		
	úderná zbraň	palná zbraň	bodná zbraň		úderná zbraň	palná zbraň	bodná zbraň
Telesk. obušek	79	10	71	Telesk. obušek	10	2	3
Pepřový sprej	75	40	93	Pepřový sprej	6	1	4
Paralyzér	59	40	68	Paralyzér	1	0	1
Plynová pistol	94	120	85	Taser	13	10	11
Osobní alarm	26	40	27	Plynová pistole	3	4	4
Svítilna	19	33	17	Svítilna	3	2	1
Nůž	11	7	25	Nůž	1	0	2
Boxer	9	1	3	Hmaty, chvaty	3	0	1
Taktické pero	8	3	6	Jiný	6	10	11
Hmaty, chvaty	18	18	20				
Jiný	5	29	12				

Proti útočníkovi s údernou zbraní je podle veřejnosti nejlepší použít obrannou plynovou pistoli, která získala 94 odpovědí. Druhým nejlepším prostředkem je teleskopický obušek, který má 75 responzí. Dohromady 75 dotazovaných by aplikovalo v této situaci pepřový sprej a 59 elektrický paralyzér. Osobní alarm by v této situaci využilo 26 dotazovaných. Méně jak 20 odpovědí získaly prostředky jako taktická svítilna (19), hmaty a chvaty (18), nůž (11), boxer (9) a taktické pero (8).

U palné zbraně je taktéž podle veřejnosti nejlepší použít plynovou pistoli (120). Po 40 hlasech získaly prostředky jako pepřový sprej, elektrický paralyzér a osobní alarm. Svítilnu by v tomto scénáři aplikovalo 33 osob. Jiný sebeobranný prostředek by využilo 29 dotazovaných. Méně jak 20 odpovědí získaly prostředky jako hmaty a chvaty (18), teleskopický obušek (10), nůž (7), taktické pero (3) a boxer (1).

V rámci scénáře s bodnou zbraní je pro veřejnost nejlepší prostředek k obraně pepřový sprej (93) a plynová pistole (85). Vcelku 71 respondentů by použilo teleskopický obušek a 68 elektrický paralyzér. Nejméně hlasů získaly prostředky jako taktické pero (6) a boxer (3).

Policie by ve všech třech scénářích nejvíce využila elektrický taser, který ve scénáři s údernou zbraní získal 13 odpovědí, u scénáře s palnou zbraní 10 a u scénáře s bodnou 11. Stejně množství odpovědí získala u scénáře s palnou a bodnou zbraní i odpověď „jiný“. U scénáře s údernou zbraní by 10 policistů použilo teleskopický obušek a 6 pepřový sprej nebo jiný prostředek. Celkem 3 policisté by ve scénáři s údernou zbraní použili plynovou pistoli, taktickou svítilnu a hmaty a chvaty. Po 4 odpovědích u scénáře s palnou a bodnou zbraní získala obranná plynová pistole.

Obrana proti více útočníkům

Tato část kapitoly se zabývá analýzou sebeobránných prostředků při útoku více útočníků najednou. V rámci bakalářské práce byly zvoleny 2 scénáře, kdy při prvním scénáři napadne více útočníků beze zbraně svou obětí. Jako druhý scénář byl zvolen útok více útočníků, kteří mají v držení bodné zbraně. Jedná se o otázky č. 18 a 19.

Tab. 9: Použití sebeobránného prostředku proti více útočníkům

	Veřejnost			Policie	
	úder a kopy	bodné zbraně		úder a kopy	bodné zbraně
Telesk. obušek	54	41	Telesk. obušek	13	5
Pepřový sprej	110	84	Pepřový sprej	11	7
Paralyzér	45	45	Paralyzér	1	1
Plynová pistol	77	109	Taser	2	3
Osobní alarm	51	50	Plynová pistole	2	4
Svítilna	12	14	Svítilna	3	2
Nůž	13	15	Nůž	0	0
Boxer	10	8	Hmaty, chvaty	8	1
Taktické pero	4	6	Jiný	3	14
Hmaty, chvaty	30	20			
Jiný	13	22			

Veřejnost odpověděla, že nejlepším prostředkem proti více útočníkům beze zbraně je pepřový sprej se 110 hlasy. Druhým nejlepším prostředkem k sebeobraně je poté obranná plynová pistole, která získala 77 hlasů. Kolem 50 responzí získaly sebeobránné prostředky jako teleskopický obušek (54), osobní alarm (51) a elektrický paralyzér (45). Dohromady 30

dotazovaných by se v této situaci bránilo hmaty, chvaty a údery. Nejmenší počet odpovědí získaly sebeobrané prostředky nůž (13), taktická svítilna (12), boxer (10) a taktické pero (4).

U scénáře s více útočníky s bodnými zbraněmi je podle veřejnosti nejlepší využít k sebeobraně obrannou plynovou pistolí (109). Pepřový sprej jako prostředek sebeobraně odpovědělo 84 respondentů, osobní alarm by použilo 50 osob, paralyzér 45 a teleskopický obušek 41. Celkem 20 a méně hlasů získaly hmaty a chvaty (20), nůž (15), svítilna (14), boxer (8) a taktické pero (6).

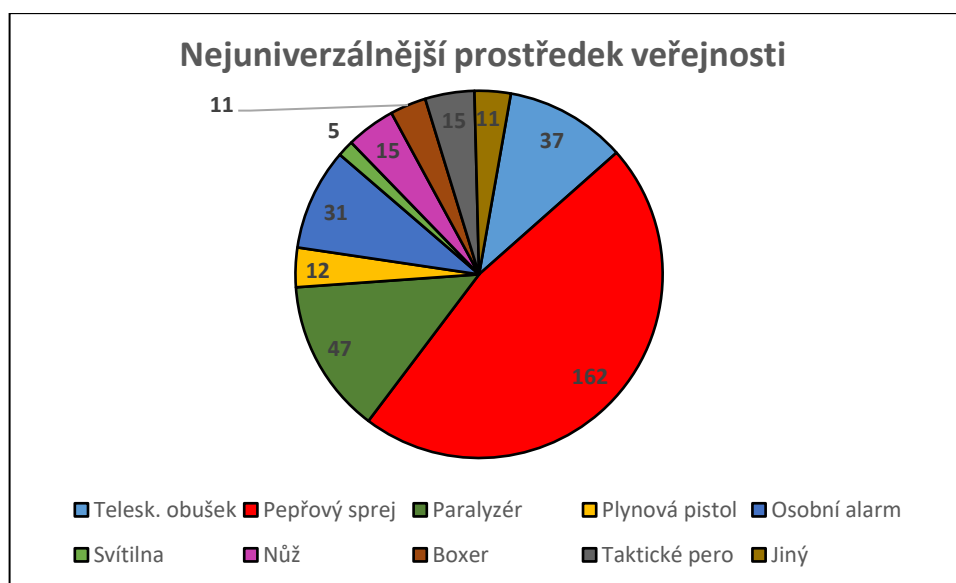
Podle policistů jsou nejlepší sebeobrané prostředky proti více útočníkům beze zbraní teleskopický obušek (13) a pepřový sprej (11). Dohromady 8 policistů by k sebeobraně aplikovalo hmaty a chvaty. U scénáře s bodnými zbraněmi by 14 policistů použilo jiný sebeobraný prostředek, než jaký je na výběr v dotazníku. Pepřový sprej získal 7 hlasů a teleskopický obušek 5. Vcelku 4 policisté by proti útočníkům s bodnými zbraněmi použili obrannou plynovou pistol.

9 VHODNOST A HODNOCENÍ SEBEOBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ

Tato kapitola se zabývá vhodností a hodnocením sebeobránných prostředků u jednotlivých scénářů sebeobrany na základě výsledků dotazníkového šetření. Na základě dotazníku se autor respondentů veřejnosti dotazoval, který sebeobránný prostředek je pro ně nejuniverzálnější pro každodenní nošení. Policistů se tázal, jaký sebeobránný prostředek by doporučili koupit občanům. Také se autor v poslední otázce dotazoval policistů na to, jak by jednotlivé sebeobránné prostředky ohodnotili na stupnici od 1 do 5 (1 – nejvhodnější, 5 – nejnevhodnější). V poslední části této kapitoly se práce zabývala samotným hodnocením na základě kterého autor zhodnotil vhodnost obranných prostředků pro sebeobranu.

9.1 Hodnocení sebeobránných prostředků veřejností

Otázka č. 20: Který sebeobránný prostředek je podle Vás celkově nejuniverzálnější pro každodenní nošení

Obr. 30 – Graf nejuniverzálnějších prostředků pro každodenní nošení

Z grafu (Obr. 30) je patrné, že pro veřejnost je nejlepším prostředkem pro sebeobranu pepřový sprej, který by aplikovalo 162 respondentů. Druhým nejuniverzálnějším prostředkem podle veřejnosti je elektrický paralyzér s 47 responzemi. Na třetím místě se umístil teleskopický obušek s 37 odpověďmi. Dohromady 31 hlasů dostal osobní alarm. Méně jak 20 responzí dostaly prostředky jako nůž (15), taktické pero (15), plynová pistole (12), boxer (11) a taktická svítilna (5).

9.2 Hodnocení sebeobránných prostředků Policii ČR

Otázka č. 18: Který sebeobránný prostředek by jste doporučili veřejnosti pro každodenní nošení?

Obr. 31 – Graf doporučení obranných prostředků pro sebeobranu příslušníků policie

Jak je vidět v grafu (Obr. 31), tak nejvíce policistů doporučuje veřejnosti pro každodenní nošení pepřový sprej s 19 responzemi. Celkem 5 policistů doporučuje nůž nebo taktickou svítilnu. Po 4 odpovědích mají sebeobránné prostředky jako obranná plynová pistole, elektrický paralyzér nebo teleskopický obušek. Taktické pero doporučují pouze 3 policisté, osobní alarm 2.

Otázka č. 19: Ohodnoťte na stupnici od 1 do 5, (1 – nejvhodnější, 5 – nejnevhodnější) tyto sebeobránné prostředky a jejich využití pro veřejnost.

Tab. 10: Hodnocení sebeobránných prostředků příslušníků Policie ČR

	1	2	3	4	5
Telesk. obušek	7 (29,2%)	5 (20,8%)	7 (29,2%)	4 (16,6%)	1 (4,2%)
Pepřový sprej	12 (50,0%)	6 (25,0%)	3 (12,5%)	1 (4,2%)	2 (8,3%)
Paralyzér	2 (8,3%)	8 (33,3%)	8 (33,3%)	3 (12,5%)	3 (12,5%)
Plynová pistol	4 (16,7%)	2 (8,3%)	3 (12,5%)	5 (20,8%)	10 (41,7%)
Osobní alarm	7 (29,2 %)	3 (12,5%)	7 (29,2%)	3 (12,5%)	4 (16,7%)
Svítilna	6 (25,0%)	3 (12,5%)	5 (20,8%)	8 (33,3%)	2 (8,3%)
Nůž	4 (16,7%)	4 (16,7%)	5 (20,8%)	7 (29,2%)	4 (16,7%)
Boxer	2 (8,3%)	3 (12,5%)	5 (20,8%)	7 (29,2%)	7 (29,2%)
Taktické pero	3 (12,5%)	6(25,0%)	3 (12,5%)	9 (37,5%)	3 (12,5%)

Teleskopický obušek

Pozitivní hodnocení dalo teleskopickému obušku 12 (50 %) policistů. Neutrální hodnocení, vyznačující se známkou 3, zvolilo 7 (29,2 %) policistů. To, že teleskopický obušek je nevhodný pro veřejnost si myslí 5 (20,8 %) respondentů.

Pepřový sprej

Pepřový sprej jako sebeobranný prostředek doporučuje celkem nejvíce policistů, a to 18 (75 %). Nevhodný pro využití veřejnosti přijde pro 3 (12,5 %) respondentů. Střední hodnotu, tedy známku 3, poté zvolili 3 (12,5 %) policisté.

Paralyzér

Dle výsledků je paralyzér vhodný k sebeobraně podle 10 (41,7 %) respondentů. Dohromady 8 (33,3 %) by hodnotilo paralyzér známkou 3. Vcelku 6 (25 %) respondentů si myslí, že paralyzér není příliš vhodný pro využití veřejnosti.

Obranný plynová pistole

Obranná plynová pistole dostala ze všech sebeobranných prostředků nejvíce negativní hodnocení, kdy 15 (62,5 %) policistů tento prostředek nedoporučuje. Naopak tento prostředek doporučuje 6 (25 %) respondentů. Střední hodnotu zvolili v tomto případě 3 (12,5 %) dotazovaní.

Osobní alarm

Osobní alarm doporučuje k sebeobraně 10 (41,6 %) policistů, avšak pro 7 (29,2 %) policistů je osobní alarm pro sebeobranu nevhodný. Neutrální hodnocení, vyznačující se známkou 3, poté zvolilo 7 (29,2 %) dotazovaných.

Svítilna

Pozitivní hodnocení dalo taktické svítilně 9 (37,5 %) policistů. Neutrální hodnocení, vyznačující se známkou 3, zvolilo 5 (20,8 %) policistů. Nevhodnost taktické svítilny jako sebeobranného prostředku pro veřejnost si myslí 10 (41,7 %) respondentů.

Nůž

Dle výsledků je nůž vhodný k sebeobraně podle 8 (33,3 %) respondentů. Celkem 5 (20,7 %) by hodnotilo paralyzér známkou 3. Dohromady 11 (46,0 %) respondentů si myslí, že paralyzér není příliš vhodný pro využití veřejnosti.

Boxer

Boxer jako sebeobranný prostředek doporučuje k sebeobraně 5 (20,8 %) policistů, avšak pro 14 (58,4 %) policistů je boxer pro sebeobranu nevhodný. Neutrální hodnocení, vyznačující se známkou 3, zvolilo 5 (20,8 %) dotazovaných.

Taktické pero

Taktické pero je v rámci výsledků o hodnocení sebeobranných prostředků nevhodné pro 12 (50 %) dotazovaných. Neutrální hodnocení vzhledem k obrannému prostředku mají 3 (12,5 %) dotazovaní. Dohromady 9 (37,5 %) respondentů si myslí, že je taktické pero vhodné pro využití u veřejnosti.

9.3 Vlastní hodnocení sebeobranných prostředků

Tato část práce se zabývá hodnocením sebeobranných prostředků v jednotlivých scénářích sebeobrany. Hodnocení bylo provedeno na základě poznatků a názorů autora. Prostředky vhodné pro daný scénář byly označeny zeleným symbolem „✓“, prostředky, které by nebyly doporučeny byly označeny symbolem „X“.

Tab. 11: Hodnocení sebeobraných prostředků vlastní osobou

	kopy, údery	škrcení	zalehnutí	stísněné prostředí	volné prostředí	úderné zbraně	palné zbraně	bodné zbraně	více útočníků beze zbraně	více útočníků s bodnými zbraněmi
Telesk. obušek	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✓
Peřový sprej	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Paralyzér	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✗
Plynová pistol	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Nůž	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗
Boxer	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Taktické pero	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Svítilna	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Osobní alarm	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗

Z tabulky 11 je patrné, že nejvhodnější sebeobránný prostředek proti útokům beze zbraní je elektrický paralyzér, a to hlavně z toho důvodu, že je poměrně malý, a tudíž dobře skladovatelný. Mezi další vhodné prostředky zejména při škrcení a útoky kopy a údery jsou pepřový sprej a teleskopický obušek, z důvodu velké účinnosti. Při zalehnutí a škrcení jsou vhodnými sebeobránnými prostředky taktické pero a osobní alarm. Naopak nejméně vhodné prostředky v těchto scénářích jsou nůž, boxer a obranná plynová pistole, a to hlavně z důvodu špatné účinnosti při škrcení a zalehnutí.

Nejvhodnější prostředky pro použití ve stísněném prostředí jsou podle autorova názoru prostředky, které jsou vhodné svou malou velikostí a tím spojenou dobrou manipulací. Jedná se především o sebeobránné prostředky jako taktické pero, nůž, boxer, elektrický paralyzér a taktická svítilna. Naopak méně vhodné jsou prostředky, které potřebují větší prostor pro nošení a manipulaci jako teleskopický obušek a obranná plynová pistole. Pepřový sprej se nedoporučuje používat ve stísněném prostředí z důvodu možnosti zasažení vlastních očí.

Naopak ve volném prostředí jsou proti útočníkovi nejvhodnější sebeobránné prostředky, které zvětšují vzdálenost mezi útočníkem a obětí jako teleskopický obušek, obranná plynová pistole nebo pepřový sprej.

Nejvhodnější sebeobránné prostředky proti útočníkovi, který na nás utočí se zbraní (úderná, palná, bodná), jsou podle autorova názoru obranná plynová pistole, a to z důvodu zastrašení útočníka. Další vhodnou zbraní je pepřový sprej, jenž dokáže útočníka ochromit a způsobit mu částečnou ztrátu zraku. Proti úderným a bodným zbraním je také vhodný teleskopický obušek, jenž zvětšuje vzdálenost mezi útočníkem a obětí. Nejméně vhodné jsou v těchto scénářích prostředky, které jsou velikostně menší jako boxer, taktické pero, nůž, osobní alarm a taktická svítilna.

Proti více útočníkům, kteří nemají v držení zbraně, jsou nejvhodnější prostředky, jenž útočníky zastraší a zvětší vzdálenost, jako teleskopický obušek, pepřový sprej nebo obranná plynová pistole.

Proti více útočníkům, kteří mají v držení bodnou zbraň jsou nejvhodnější prostředky, které útočníky dokáží zastrašit, jako teleskopický obušek, pepřový sprej nebo obranná plynová pistole.

10 NÁVRH VHODNÝCH SEBEOBRAVNÝCH PROSTŘEDKŮ PRO SEBEOBRAU

Tato kapitola se zabývá návrhem nejvhodnějších sebeobránných prostředků pro sebeobranu. Návrhy budou prováděny na základě poznatků autora a výsledků dotazníkového šetření veřejnosti i Policie ČR. Na základě seznamu běžně dostupných obranných prostředků zmíněných v teoretické části se bude určovat, zda autor daný sebeobránný prostředek doporučuje pro sebeobranu.

Návrhy sebeobránných prostředků:

Teleskopický obušek

Tento sebeobránný prostředek by autor **doporučil** pro sebeobranu z důvodu vysoké účinnosti, poměrně snadné skladovatelnosti a relativně nízké ceny. Teleskopický obušek se hodí téměř do všech scénářů sebeobrány. Horší použitelnost je však ve stísněných prostorách nebo při zalehnutí. Značná část respondentů veřejnosti teleskopický obušek doporučuje jako univerzální prostředek pro sebeobranu. Příslušníci Policie ČR však tento sebeobránný prostředek nedoporučují k sebeobraně.

Pepřový sprej

Pepřový sprej by autor **doporučil** pro sebeobranu, a to hlavně díky tomu, že je taktéž relativně levný, vysoce účinný a poměrně snadno skladovatelný. Pepřový sprej se taktéž hodí do všech scénářů sebeobrány. Horší použitelnost u pepřového spreje je v případě zalehnutí útočníkem, nebo ve stísněných prostorách, z důvodu možnosti zasažení vlastních očí. Pepřový sprej doporučuje největší část respondentů veřejnosti i Policie ČR jako nejuniverzálnější sebeobránný prostředek.

Taktické pero

Taktické pero by autor **doporučil** pro sebeobranu, z důvodu snadné skladovatelnosti, manipulaci a poměrně nízké ceny. Taktické pero se hodí zejména do stísněných prostor a scénářů útoku útočníka beze zbraně. Nevýhodou je, že je taktické pero poměrně malé, tudíž se nehodí do scénářů, kdy útočník má v držení údernou, bodnou či palnou zbraň. Policie ČR i veřejnost si však myslí, že existují vhodnější sebeobránné prostředky, než je taktické pero.

Paralyzér

Tento sebeobranný prostředek by autor **nedoporučil** pro sebeobranu, z důvodu poměrně vysoké ceny na rozdíl od pepřového spreje, teleskopického obušku a taktického pera. Elektrický paralyzér se nehodí do situacích, kdy útočník má v držení údernou, bodnou či palnou zbraň. Větší množství respondentů veřejnosti si však myslí, že paralyzér je vhodný sebeobranný prostředek pro sebeobranu. Policie ČR však hodnotila paralyzér jako méně vhodný prostředek pro sebeobranu.

Obranný plynová pistole

Obrannou plynovou pistolí by autor **nedoporučil** pro sebeobranu, z důvodu špatné skladovatelnosti a vysoké ceny. Obranná plynová pistole se zejména nehodí při situacích, kdy oběť útočník škrtí nebo zalehne. Výhodou však může být, že tento sebeobranný prostředek může vyvolat v útočnickovi strach. Obrannou plynovou pistolí však nedoporučují příslušníci Policie ČR i veřejnosti.

Nůž

Nůž by autor **nedoporučil** pro sebeobranu, a to hlavně díky tomu, že je velmi nebezpečný. Nůž může způsobit velké poranění, což může být problém v rámci trestního zákoníku. Je však cenově levný, účinný a dobře skladovatelný. Příslušníci Policie ČR i veřejnost taktéž tento prostředek k sebeobraně nedoporučují.

Boxer

Boxer jako sebeobranný prostředek by autor **nedoporučil** pro sebeobranu, a to hlavně z toho důvodu, že způsobuje velké poranění. Je vhodný jen ve stísněném prostředí nebo v situaci, kdy útočník oběť škrtí. Výhodou je však, že je poměrně levný a lehce skladovatelný. Veřejnost i příslušníci Policie ČR tento sebeobranný prostředek nedoporučují k sebeobraně.

Taktická svítilna

Taktickou svítilnu by autor jako sebeobranný prostředek **nedoporučil**, z důvodu nízké účinnosti. Příslušníci Policie ČR i veřejnost taktéž tento sebeobranný prostředek nedoporučují.

Osobní alarm

Tento sebeobranný prostředek by autor jako sebeobranný prostředek **nedoporučil**, z důvodu nízké účinnosti. Příslušníci Policie ČR by taktéž tento sebeobranný prostředek nedoporučili k sebeobraně. Naopak veřejnost tento sebeobranný prostředek k sebeobraně doporučuje.

Velká část příslušníků Policie ČR by ve většině scénářích sebeobrany nepoužila žádný sebeobranný prostředek, ale využila by úderů, kopů, chvatů a hmatů k zneškodnění útočníka. K tomu je však potřeba speciálního výcviku, kterému se mnoho lidí z široké veřejnosti nemusí dostat.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala analýzou sebeobránných prostředků v jednotlivých obranných situacích. Cílem práce bylo zhodnotit sebeobránné prostředky s ohledem na obranné situace, na základě čehož byl pomocí syntézy poznatků vytvořen seznam běžně dostupných obranných prostředků. Dalším dílčím cílem bylo provést analýzu těchto obranných prostředků v jednotlivých scénářích sebeobrany.

Analýza obranných prostředků byla provedena pomocí metody dotazníkového šetření, kdy výzkumný soubor tvořili příslušníci Policie ČR a široká veřejnost. Pomocí výsledků dotazníkového šetření a metody vlastního hodnocení byly poté sebeobránné prostředky hodnoceny a byla určena jejich vhodnost. Na základě vhodnosti a hodnocení obranných prostředků byl poté vytvořen návrh vhodných sebeobránných prostředků pro každodenní nošení.

Na základě těchto metod bylo zjištěno, že nejvhodnějším a nejuniversálnějším sebeobránným prostředkem pro sebeobranu je obranný pepřový sprej, který byl zvolen u většiny dotazovaných z řad veřejnosti i příslušníků Policie ČR, a to hlavně z důvodu snadné skladovatelnosti a vysoké účinnosti, a to hlavně na větší vzdálenost. Dalším sebeobránným prostředkem, který byl doporučen pro každodenní nošení, je teleskopický obušek. Teleskopický obušek byl zvolen jako universální sebeobránný prostředek pro sebeobranu z důvodu snadné skladovatelnosti a vysoké účinnosti, kdy jen samotný výsun obušku může útočnicka vystrašit. Posledním prostředkem, který práce doporučuje je taktické pero. Taktické pero veřejnost ani příslušníci Policie ČR nedoporučili, avšak na základě vlastního hodnocení bylo doporučeno pro každodenní nošení, zejména kvůli svým rozměrům a tvaru. Výhodou je, že je velmi dobře skladovatelné, tudíž může být nošeno skrytě. Narozdíl od pepřového spreje a teleskopického obušku taktické pero nevypadá jako sebeobránný prostředek.

Dále bylo zjištěno, že většina obyvatel žádný sebeobránný prostředek nevlastní, i když si myslí, že je důležité ho vlastnit. Problémem je, že většina obyvatel mnoho dostupných sebeobránných prostředků nezná. Práce může sloužit jako podklad k informování široké skupiny obyvatel, kdy práce nabízí seznam dostupných sebeobránných prostředků i s výhodami a nevýhodami. Díky této práci může široká veřejnost zjistit, který sebeobránný prostředek je pro ně nejvhodnější, a do jaké situace se nejvíce hodí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BAKER, Paul R. a Daniel J. BENNY, 2013. *The complete guide to physical security*. Boca Raton: CRC Press. 339 s. ISBN 978-14-2009-963-8.
- Bowett, D.W., 1958. *Self-defence in international law*. Manchester: University Press. 294 s. ISBN 978-15-8477-855-4
- ČAPKA, Petr, 2016. *Reálná sebeobrana v praxi 3*. Břeclav © Tištěno pro: Taťána Jelínková. 77 s.
- ČAPKA, Petr, 2016. *Reálná sebeobrana v praxi 5*. Břeclav © Tištěno pro: Taťána Jelínková. 170 s.
- ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *sbírka zákonů*. 9. 2. 2009.
- DVOŘÁČKOVÁ, Jana, 2017. *Analýza existujících výzkumů v ČR v oblasti partnerského násilí*. Praha: Odbor rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR. 128 s.
- ĎURECH, Miroslav, 2002. *Spoločné základy úpolov*. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava. 90 s.
- FAKTOR, Zdeněk a Petr BEDNÁŘ, 1993. *Zbraně pro sebeobranu*. Praha: Magnet-Press. 123 s. ISBN 80-85434-76-8.
- FISH, Raymond M a Leslie A. GEDDES, 2001. *Effects of stun guns and tasers*. The Lancet. 358(9283). 687-688 s. Dostupné z: <http://the-eye.uproxy2.net/public/murdercube.com/Exotic%20Weapons/Effects%20of%20Stun%20Guns%20and%20Tasers.pdf>
- GAVORA, Peter, 2010. *Úvod do pedagogického výzkumu. 2., rozš. české vyd.* Brno: Paido. 261 s. ISBN 978-80-7315-185-0.
- HORÁK, Rudolf, 2007. *Ochrana obyvatelstva před terorismem*. Brno: Univerzita obrany. 181 s. ISBN 978-80-7231-295-5.
- HRAZDÍRA, Ivo, Libor KOVÁRNÍK a František NOVOTNÝ, 2000. *Použití zbraně a zákon*. Praha: Eurounion. 412 s. ISBN 80-85858-83-5.
- JANEČKOVÁ, Eva, 2015. *Právní Aspekty Sebeobrany*. Praha: Wolters Kluwer. 172 s. ISBN 978-80-7478-760-7

- JOHNSTON, Kylie, GRIMMER-SOMERS, Karen a Michele SUTHERLAND, 2010. *Perspectives on use of personal alarms by older fallers. International journal of general medicine*. 3: 231-237 s. doi: [10.2147/ijgm.s12603](https://doi.org/10.2147/ijgm.s12603)
- KOSECOVÁ, Janka a Roman KOPŘIVA, 2013. *Tvorba scénáře pro případ teroristického útoku s využitím sil a prostředků Armády České republiky*. Univerzita obrany v Brně.
- KRATOCHVÍL, Vladimír, 2012. *Trestní právo hmotné: Obecná část*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. 968 s. ISBN 978-80-7179-082-2
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro, 2002. *Konflikty mezi lidmi*. Praha: Portál, 184 s. ISBN 80-7178-642-X.
- LUKÁŠ, Luděk, 2011. *Bezpečnostní technologie, systémy a management: teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. Zlín: VeRBuM. 316 s. ISBN 9788087500057.
- NÁCHODSKÝ, Zdeněk, 2006. *Nebojte Se Bránit*. Praha: Armex. 348 s. ISBN 80-86795-43-8
- NASH, David, 2018. *The Ultimate Guide to Pepper Spray: How to Confidently Choose and Use the Best Less Lethal Defense*. Shepherd Publishing. 66 s. ISBN 978-19-8065-053-9
- NOVOTNÝ, František, Martin HELEBRANT a Antonín KREML, 1997. *Zbraně a sebeobrana*. Praha: Goldstein & Goldstein. 331 s. ISBN 80-860-9423-5.
- NOVOTNÝ, František, 2010. *Trestní právo hmotné*. 3. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 400 s. ISBN 978-80-7380-291-2
- PAVELKA, Radim a Jaroslav STICH, 2015. *Sebeobrana*. Praha: Ikar CZ. 112 s. ISBN 978-80-249-2800-5
- POLÁK, Jaroslav, 2004. *Nin tsun do combat 2: sebeobrana kombinace*. Praha: Eurolex Bohemia. 239 s. ISBN 80-86861-02-3.
- REGULI, Zdenko, 2005. *Úpolové sporty: Distanční studijní text*. Brno: Masarykova univerzita v Brně. 69 s.
- ROSENBERG, Marschall, 2020. *Nenásilná komunikace v praxi*. Praha: Portál. 280 s. ISBN 978-80-2621-651-3

RÝČ, Bedřich a Veronika PETRŮ, 2008. *Sebeobrana na ulici*. Praha: Grada. 200 s. ISBN 978-80-2472-440-9.

RÝČ, Bedřich a Veronika PETRŮ, 2010. *Sebeobrana pro ženy*. Praha: Grada. 192 s. ISBN 978-80-2473-145-2.

ŠELENBERK, Oldřich, 2002. *Bojové umění Musado*. 2. vyd. Praha: Oldřich Šelenberk nákladem vlastním.

ŠACH, Jan, 2004. *Chladné zbraně*. Praha: Aventinum. s. 169. ISBN 80-7151-232-X.

ŠPIČKA, Ivan a Jindřich NOVÁK, 1969. *Moderní sebeobrana*. Praha: Naše vojsko. 154 s.

INTERNETOVÉ ZDROJE

ALFATACTICAL, *Kalený teleskopický obušek 26 palců* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.alfatactical.cz/detail/44553/kaleny-teleskopicky-obusek-26-palcu-cerny-s-rotacnim-pouzdem.html>

ALFATACTICAL, *Osobní alarm SABRE RED s klipem a LED svítilnou* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.alfatactical.cz/detail/54220/osobni-alarm-sabre-red-s-klipem-a-led-svitilnou-cerny.html>

ALFATACTICAL, *Taktická LED svítilna SUREFIRE E2DLU 1000lm* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.alfatactical.cz/detail/52517/takticka-led-svitilna-surefire-e2dlu-1000lm.html>

ARMED, *Army zboží online* [online]. 2008. [cit. 10.02.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/>

ARMED, *Dýka S&W H.R.T.* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/dyka-s-w-h-r-t/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Elektrický paralyzér ESP Power Max* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/elektricky-paralyzer-esp-power-max/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Pepřový sprej KO* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/peprovy-sprej-ko/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Plastová stahovací pouta, černá, Mil-Tec* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/plastova-stahovaci-pouta-mil-tec-cerna/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Pistole Glock 19 X, 9 mm Luger* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/pistole-glock-19-x-compact-9mm-piskova/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Plynová pistole Ekol Firat F 92 černý cal. 9mm P.A.Knall* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/plynova-pistole-ekol-firat-f-92-cerny-cal-9mm-p-a-knall/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Pouta se zámkem, stříbrná, Mil-Tec* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/pouta-se-zamkem-stribna-mil-tec/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Stříbrný boxer steel s hroty* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/stribny-boxer-steel-s-hroty/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Taktické pero Gun Metal Gray* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/takticke-pero-gun-metal-gray-uzi/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *TALON GRIP PRO AXON X-26* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/talon-grip-pro-x-26-135595/#&gid=1&pid=1>

ARMED, *Vrhací hvězdice Heavy Sure Strike* [online]. 2008. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/vrhaci-hvezdice-heavy-sure-strike-hladke-ostri-3-ks-cold-steel/#&gid=1&pid=1>

JEETKUNEDO, *Modelové situace v sebeobraně* [online]. 2010. [cit. 10.02.2021]. Dostupné z: <https://www.jeetkunedo.cz/modelove-situace-v-sebeobrane/>

KENTAURZBRANE, *Kladková kuše Poe Lang Blade Camo 175 Lbs* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/kladkova-kuse-poe-lang-blade-camo-175-lbs/>

KENTAURZBRANE, *Puška samonabíjecí Norinco mod.56 cal. 7,62x39* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/puska-samonabijeci-norinco-mod-56-cal--7-62x39/>

KENTAURZBRANE, *Revolver Colt Cobra cal. 38 Spec* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/revolver-colt-cobra-cal--38-spec/>

KENTAURZBRANE, *Vzduchovka Hatsan 135 cal. 5,5mm* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.kentaurzbrane.cz/vzduchovka-hatsan-135-cal-5-5mm/>

MILITARYSKLAD, *Tonfa NYLON ČERNÁ* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.militarysklad.cz/detail/tonfa-rothco-nylon-cerna-5305>

PROFARM, *Bič australský honácký černo-hnědý* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.profarm.cz/katalog/jezdecke-potreby/potreby-pro-jezdce/bice/bic-australsky-honacky-cerno-hnedy-90408-p7480861>

RUCNI-NARADI, *Stanley Fatmax Antivibe kladivo* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.rucni-naradi.cz/stanley-fatmax-antivibe-kladivo-600-g#>

RUCNI-NARADI, *Stanley sekera Steelmaster* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.rucni-naradi.cz/stanley-sekera-steelmaster>

TEGUS, *Klasický přímý policejní obušek délky 53 cm pb-21/53* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.tegus.cz/klasicky-primy-policejni-obusek-delky-53-cm-pb-21-53>

TEGUS, *Přímý policejní obušek se štítem délky 68 cm* [online]. 2021. [cit. 06.05.2021]. Dostupné z: <https://www.tegus.cz/primy-policejni-obusek-se-stitem-delky-68-cm>

TOJA PROFESSIONAL, *profesionální taktické vybavení* [online]. 2018. [cit. 10.02.2021]. Dostupné z: <https://www.taktickavystroj.cz/produkty/pouta/plastova-pouta/cop-plastova-jednorazova-pouta>

TOP-ARMYSHOP, *Osobní alarmy* [online]. 2011. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/osobni-alarmy>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Rozdělení sebeobrany (Reguli, 2005)	12
Obr. 2 – Cyklus konfliktu dle Wagnera (Vít, Reguli, Chvátalová, 2012)	15
Obr. 3 – Obušek typu PB a PBS (Tegus, © 2021).....	24
Obr. 4 – Teleskopický obušek (Alfatactical, © 2021).....	25
Obr. 5 – Tonfa (Militarysklad, © 2021)	26
Obr. 6 – Sebeobranný bič (Profarm, © 2021).....	26
Obr. 7 – Taktické pero (Armed, © 2008)	27
Obr. 8 – Boxer (Armed, © 2008).....	28
Obr. 9 – Obranný sprej (Armed, © 2008).....	29
Obr. 10 – Elektrický paralyzér (Armed, © 2008).....	30
Obr. 11 – Taser (Armed, © 2008).....	31
Obr. 12 – Taktická svítlna (Alfatactical, © 2021)	32
Obr. 13 – Osobní alarm (Alfatactical, © 2021)	34
Obr. 14 – Kovová pouta (Armed, © 2008).....	34
Obr. 15 – Plastová jednorázová pouta (Armed, © 2008)	35
Obr. 16 – Obranná plynová pistole (Armed, © 2008)	36
Obr. 17 – Akustická obranná pistol (Armed, © 2008)	36
Obr. 18 – Sekera, kladivo (Rucni-naradi, © 2021).....	38
Obr. 19 – Dýka, shuriken (Armed, © 2008).....	38
Obr. 20 – Revolver, vzduchovka (Kentaurzbrane, © 2021).....	40
Obr. 21 – Útočná puška, kuše (Kentaurzbrane, © 2021).....	40
Obr. 22 – Grafické vyjádření otázky č. 1	52
Obr. 23 – Grafické vyjádření otázky č. 2.....	53
Obr. 24 – Grafické vyjádření otázky č. 4.....	54
Obr. 25 – Grafické vyjádření otázky č. 6.....	56
Obr. 26 – Grafické vyjádření otázky č. 7 a č. 8	57
Obr. 27 – Grafické vyjádření otázky č. 3 u příslušníků policie	58
Obr. 28 – Grafické vyjádření otázky č. 5 u příslušníků policie	59
Obr. 29 – Grafické vyjádření otázky č. 6 u příslušníků policie	59
Obr. 30 – Graf nejuniverzálnějších prostředků pro každodenní nošení	66
Obr. 31 – Graf doporučení obranných prostředků pro sebeobranu příslušníků policie.....	67

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Tabulkové vyjádření otázky č. 1 (dle relativní a absolutní četnosti).....	52
Tab. 2: Tabulkové vyjádření otázky č. 2 (dle relativní a absolutní četnosti).....	53
Tab. 3: Tabulkové vyjádření otázky č. 3 (dle relativní a absolutní četnosti).....	54
Tab. 4: Tabulkové vyjádření otázky č. 5 (dle relativní a absolutní četnosti).....	55
Tab. 5: Tabulkové vyjádření otázky č. 9 (dle relativní a absolutní četnosti).....	57
Tab. 6: Použití sebeobránných prostředků při útoku útočníka beze zbraně	60
Tab. 7: Použití sebeobránných prostředků v závislosti na prostoru útoku	62
Tab. 8: Použití sebeobránného prostředku proti útokům se zbrání.....	63
Tab. 9: Použití sebeobránného prostředku proti více útočníkům	64
Tab. 10: Hodnocení sebeobránných prostředků příslušníků Policie ČR	67
Tab. 11: Hodnocení sebeobránných prostředků vlastní osobou	70

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1 - Dotazník analýzy obranných prostředků veřejností

PŘÍLOHA 2 - Dotazník analýzy obranných prostředků Policie ČR

o Ano

o Ne

8. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka, který útočí výhradně kopy a údery?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

9. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka, který vás škrtí?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

10. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka, který vás zalehne?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

11. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka ve stísněném prostředí beze zbraně?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

12. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočnicka ve volném prostředí beze zbraně?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

13. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočnicka, který útočí s údernou zbraní (pevný předmět, obušky, tyče, dřevo)?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

14. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočnicka, který útočí palnou zbraní (pistole atd.)?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

15. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočnicka, který útočí bodnou zbraní (nůž atd.)?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

16. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení více útočníků najednou, kteří nemají zbraň?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

17. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení více útočníků najednou, kteří mají bodné zbraně?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér / Taser	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ plynová pistole	☐ Boxer	.....
	☐ Taktické pero	

18. Který sebeobranný prostředek je podle Vás celkově nejuniverzálnější pro každodenní nošení? (více možností)

☐ Teleskopický obušek	☐ Obranná plynová pistole	☐ Boxer
☐ Pepřový sprej	☐ Osobní alarm	☐ Taktické pero
☐ Paralyzér / Taser	☐ Taktická svítilna	☐ Jiný
	☐ Nůž	.....

PŘÍLOHA 2 - DOTAZNÍK ANALÝZY OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ POLICIE ČR

Analýza obranných prostředků a jejich využití v sebeobraně

Dotazníkové šetření

určený pro POLICII

Pohlaví: Muž   Žena

Věk:

☐ 18 – 25	☐ 36 – 45	☐ 56 a více
☐ 26 – 35	☐ 46 – 55	

1. Nosíte některé sebeobranné prostředky i mimo službu?

- Ano – Jaké .....
- Ne

2. Jak často v praxi obranný prostředek používáte?

☐ denně	☐ párkrát za měsíc
☐ jednou za týden	☐ téměř vůbec

3. Cvičíte manipulaci s obrannými prostředky?

- Ano
- Ne

4. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka, který útočí výhradně kopy a údery?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	
☐ Paralyzér	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ Plynová pistole	☐ Taser	.....
	☐ Taktické pero	

5. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka, který vás škrťe?

☐ Teleskopický obušek	☐ Plynová pistole	☐ Taser
☐ Pepřový sprej	☐ Osobní alarm	☐ Taktické pero
☐ Paralyzér	☐ Taktická svítilna	
	☐ Nůž	

- Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
- Jiný .....

6. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka, který vás zalehne?

- Teleskopický obušek
- Pepřový sprej
- Paralyzér
- Plynová pistole
- Osobní alarm
- Taktická svítilna
- Nůž
- Taser
- Taktické pero
- Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
- Jiný .....

7. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka ve stísněném prostředí beze zbraně?

- Teleskopický obušek
- Pepřový sprej
- Paralyzér
- Plynová pistole
- Osobní alarm
- Taktická svítilna
- Nůž
- Taser
- Taktické pero
- Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
- Jiný .....

8. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka ve volném prostředí beze zbraně?

- Teleskopický obušek
- Pepřový sprej
- Paralyzér
- Plynová pistole
- Osobní alarm
- Taktická svítilna
- Nůž
- Taser
- Taktické pero
- Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery
- Jiný .....

9. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočníka, který útočí s údernou zbraní (pevný předmět, obušky, tyče, dřevo)?

- Teleskopický obušek
- Pepřový sprej
- Paralyzér
- Plynová pistole
- Osobní alarm
- Taktická svítilna
- Nůž
- Taser

☐ Taktické pero	☐ Žádný, použil bych kopy, hmaty, chvaty, údery	☐ Jiný .....

10. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočnicka, který útočí palnou zbraní (pistole atd.)?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	☐ kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Paralyzér	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ Plynová pistole	☐ Taser	.....
	☐ Taktické pero	

11. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení útočnicka, který útočí bodnou zbraní (nůž atd.)?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	☐ kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Paralyzér	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ Plynová pistole	☐ Taser	.....
	☐ Taktické pero	

12. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení více útočnicků najednou, kteří nemají zbraň?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	☐ kopy, hmaty, chvaty, údery
☐ Paralyzér	☐ Nůž	☐ Jiný
☐ Plynová pistole	☐ Taser	.....
	☐ Taktické pero	

13. Jaký sebeobranný prostředek byste použili k obraně v případě napadení více útočníků najednou, kteří mají bodné zbraně?

☐ Teleskopický obušek	☐ Osobní alarm	☐ Žádný, použil bych kopy,
☐ Pepřový sprej	☐ Taktická svítilna	☐ hmaty, chvaty,
☐ Paralyzér	☐ Nůž	☐ údery
☐ Plynová pistole	☐ Taser	☐ Jiný .....
	☐ Taktické pero	

14. Který sebeobranný prostředek by jste doporučili veřejnosti pro každodenní nošení? (Ohodnoť na stupnici od 1 – 5, 1 – nejvhodnější, 5 – nejnevhodnější)

☐ Teleskopický obušek	
☐ Pepřový sprej	
☐ Paralyzér	
☐ Obranná plynová pistole	
☐ Osobní alarm	
☐ Taktická svítilna	
☐ Nůž	
☐ Boxer	